

Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi kanunu tasarısı ve Millî Savunma, Ekonomi ve Bütçe Komisyonları raporları (1/609)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71-1090, 6-4412

15 . XII . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İşletmeler Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 12 . XII . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kanunu tasarısının gereğiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanunu gerekçesi

Bugünkü harblerin, nicelik ve nitelik bakımından tam bir silâh ve malzeme üstünlüğüne dayanmakta olduğu bu üstünlüğün temini ise imal ve ikmaldeki çabukluk, kolaylık ve çoklukla mümkün olabileceği malumdur.

Bundan başka harb silâh ve vasıtalarındaki devamlı yenilikler ve değişiklikler göz önüne alınacak olursa harb sanayiinin diğer sanayiden çok ayrı bir özelliği bulunduğu ve bu sanayiın gelişmesi işinin önemle ele alınması icap eden bir konu olduğu kolayca anlaşılır.

Kara, deniz, hava kuvvetlerimize ait silâh, mühimmat, araç ve gereçleri imal ve tamir işleri Millî Savunma Bakanlığına bağlı ve fabrika, sabit tamirhane olarak otuza baliğ bulunan askerî (kara, deniz, hava) fabrikalara yapılmaktadır.

Bugünkü tesisat durumları ve on beş bini bulan personel kadrolariyle imal ve tamir kabiliyetleri ortalama olarak yılda 125 milyon lirayı bulan bu teşkilât, ordunun bütün ihtiyaçlarına cevap verememekte olduğundan harb sanayiimizin her bakımından gelişmesini, şimdikinden üstün ve bünyesine uygun bir idare altında modern ordu isteklerini karşılayacak kabiliyete ulaştırılmasını sağlamak zaruret haline gelmiş bulunmaktadır.

Askerî Fabrikalarda bugün uygulanan idare sistemi, bu konuda varılması istenilen amaçlara ulaşma yolunda, hattâ bugünün ihtiyaçlarına cevap verme yolunda, birtakım güçlükler ihdas etmekte ve özel bir endüstrinin gerektireceği sınai ve iktisadi bünye ile kabili telif bir durumda bulunmamaktadır.

Bilindiği üzere Askerî Fabrikalar, genel muvazene içinde her sene verilen belirli bir bütçe ile idare edilmekte olup gerek bu durum ve gerek fabrikaların tâbi tutulduğu kanunlar ve nizamlar ve bilhassa Genel Muhasebe ve Alım Satım kanunları ve bunlardan da ayrı olarak orduya ait Yaş Haddi Kanunu, Beden Kabiliyeti Yönetmeliği gibi askerî usuller ve nizamlar, sınai bir teşekkülün ihtiyaçlarıyla ve bünyeleriyle telif edilemeyecek hüküm ve kaideleri ihtiva etmekte ve bunların tatbikatta tevhit ettiği güçlükler, Askerî Fabrikaların ağır vazifesini başarabilmesi yolundaki büyük gayretleri de arzu edilen verimden mahrum kılacak bir hale getirmektedir.

Her teşekkül kendi özelliğine uygun düşen esaslara göre idare edildiği takdirde en yüksek başarıyı elde edebileceğine göre Askerî Fabrikalara da, bütün dünyada ve memleketimizde olduğu gibi, teknik ve ekonomik icaplara uygun bir yön vermek, bir idare sistemi uygulamak zamanı gel-

m.ş ve hattâ geçmiş bulunmaktadır.

Tasarı bu düşüncelerle hazırlanmıştır. Böylelikle askerî fabrikaların en iyi verimle çalışarak ordu ihtiyaçlarını daha büyük ölçüde karşılaması sağlanmış olacağı gibi yeni bünyesiyle, ordu ihtiyaçlarından artarsa, memleketin diğer isteklerine cevap verecek bir duruma girmesi temin edilmiş ve aynı zamanda askerî fabrikalar her sene bütçeye yük olmaktan çıkarılarak, derhal olmasa bile, yakın bir gelecekte bütçeye yardımcı bir teşekkül haline getirilmiş olacaktır.

Sermayesi tamamen Devlete ait bulunan işletmelerin çalışmalarında tatbik eylemeleri gereken sistemlerle bunların verimli, plânlı ve rasyonel bir tarzda faaliyette bulunmaları için ittihazı lüzumlu görülen tedbirlerin alınması, Devlet sımai istihsal işletmelerinin aralarında zaruri olan iş birliğini ve çalışma ahengini sağlayacak usul ve tertiplerin tesbiti ve bunların tatbikatının devamlı olarak tâkibi işlerinin bir merceide toplanmasındaki lüzum ve zaruret âşikârdır.

Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumu ile diğer Devlet sımai istihsal işletmeleri arasında bulunan bir kısım tesisler ise istihsal faaliyetleri bakımından birbirini tamamlayıcı karakteri haiz ve işletme tarz ve usulleri bakımından da yakın bir müşabehet arzulemekte olduğundan yukarıda kısaca işaret edilen sebeplere dayanılarak Kurum İşletmeler Bakanlığına bağlanmıştır.

Kurumun, yeni yapısı ile de, çalışmalarının esasını Millî Savunma ihtiyaçlarının karşılanması ve Millî Savunma emrindeki askerî tamirhanelerin yapamayacağı orduya ait seri hanlinde büyük, küçük tamir işlerinin yapılması teşkil edeceğinden, sevk ve murakabe mesuliyeti İşletmeler Bakanlığına verilmiş olmakla beraber, tasarıda Millî Savunma Bakanlığı ile İşletmeler Bakanlığı ve Kurum arasında yakın ve devamlı bir iş birliğinin tesisi ve idamesini gerektiren hükümlere de yer verilmiştir.

Tasarıya, Kurumun ordu ve Tekel ihtiyaçlarından boş kalan kısımlarıyla memleketin diğer ihtiyaçlarını karşılamasını sağlayacak ve dolayısıyla Kurum tesislerinin istihsal ve hizmet kapasitelerinden istifade derecelerini artıracak hükümler konulmuş ve Millî Savunma Bakanlığı emrindeki Askerî fabrikalar camiasının istihsal ünitelerine ait kısmı şimdiden Kuruma verilerek bugünkünden daha verimli çalışacak bir varlığın meydana gelmesi sağlanmıştır.

Tasarının genel hükümlerine ait ve dört maddeden ibaret birinci bölümünde, 3460 sayılı Kanuna tâbi bir teşekkülün kurulduğu belirtildikten sonra yapacağı işler, Millî Savunma Bakanlığına ait siparişler, harb ihtiyatı stokları tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bu bölümde, Millî Savunma Bakanlığının Kuruma vereceği siparişlerin tesbit şekli, Kurumun askerî imalâtı yapacak bir durumda bulunması göz önünde bulundurulmuş ve Millî Savunma Bakanlığının Kuruma vereceği işlerde ve bedel ödemelerinde kolaylık ve çabukluğu temin edici hükümler düşünülmüştür.

Filhakika, kurumun faaliyetlerini kuruluş gayesine uygun bir şekilde yürütebilmesi, bir taraftan bu gayeye uygun istihsal ve hizmetlerde bulunmasına, diğer taraftan da, elindeki tesisleri bu gayeye hizmet edecek bir yeterlikte bulundurmasına bağlı bulunmaktadır.

Millî Savunma siparişlerine ait bedellerin avans olarak ödenmesindeki zaruret, kurumun iştiğal mevzularının mahiyet ve hususiyetinden doğmaktadır. Filhakika kurumun faaliyetlerini iktisadi icaplara uygun bir şekilde yürütebilmesi ve istihsal ve hizmet kapasitesinden âzami derecede istifade edebilmesi, bütün yıllık imalât ve hizmet programını önceden tesbit ederek ona göre, büyük bir kısmı uzun zaman alan ve hariçten celp olunan, ham ve yardımcı maddelerle işletme malzemesini vaktinde tedarik etmesine mütevakıf bulunmaktadır.

Kaldı ki, kurumun askerî ihtiyaçları karşılamak üzere yapacağı imalât ile hizmetlerin tek müşterili olması keyfiyeti de bu istikametteki çalışmalarını inkıtasız olarak yürütmesine imkân verecek şartlar altında ayarlamasıyla kaımdır. Bütün bu hususlar göz önünde tutularak Millî Savunma siparişleri için en az % 50 avans hakkındaki hükümler tasarıya konulmuş bulunmaktadır.

Tasarının ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümleri malî ve idari hükümleri muhtevi olup sermayenin teşekkülünü, gelirin taksimini, vergi ve resim muafiyetlerini, kurumun idare uzuvlarını, kurumda vazife alacak personelin durumunu, denetleme, emniyet ve muhafazaya ait işleri tesbit etmektedir ki, bu hükümler 3460 sayılı Kanuna göre idare edilen teşekküllerin özel kanunlarında yer almış bulunan hükümlerin benzerleridir. Yalnız yeni kurumun arzettiği hususiyet ve çalışma

sahasının vüsat ve tenevvüü göz önüne alınarak bu durumuna uygun bâzı hükümler eklenmiş bulunmaktadır.

Kurumun 3460 sayılı Kanuna tâbi olacağı birinci maddede tasrih edildiğine göre işlemleri, adı geçen kanun hükümleri dairesinde Genel Denetleme Kurumunun kontrolüne ve yıllık çalışma neticeleri de Genel Kurulun incelemesine tâbi tutulacaktır. Ancak savunma sanayiini ilgilendiren çalışmalarını dolayısıyla diğer İktisadi Devlet Teşekküllerinden farklı bir durumda olduğundan denetlemenin de bu hususiyetine uygun bir şekilde yapılması yerinde ve lüzumlu görülerek 15 nci maddede konulan hükümlerle bu cihet sağlanmıştır.

Tasarının dördüncü bölümü; kuruma intikal edecek fabrika ve tesislere, ilerde devrolunacak gayrimenkullerle kurumun kamulaştırma haklarına, 3460 sayılı kanunda Ekonomi Bakanlığınca kullanılması derpiş edilen yetkilerin İşletmeler Bakanlığınca kullanılmasına, kaldırılan kanunlara ve tüzük yapılmasına mütaallik hükümleri ihtiva etmektedir.

Harb sanayiindeki özellik, bir sefer halinde fabrikada çalışacak elemanların daha barış zamanından yetiştirilmesini zaruri kılmaktadır. Bu durumu sağlamak ve zamanında fabrikaların yetişmiş elemanlarını çabukça bir araya topluyabilmek için yedek subay ve harb sanayi erlerinin kurum emrinde staj görebilmeleri önemli görülmüş ve 19 ncu maddeye bu lüzumu sağlayıcı hükümler konulmuştur.

Yine bu bölümde emniyet ve muhafazaya ait hükümler mevcuttur. Kurumun, esas iştigal mevzularının mahiyet ve hususiyeti göz önüne alınarak 26 nci maddeye konulan hükümlerle faaliyetinin emniyeti sağlanmıştır.

İşçi ve İş Veren Sendikaları hakkındaki 5018 sayılı Kanuna göre sendikalar Hükümetin daimî kontrolü altında bulunduktan başka Çalışma Bakanlığının da denetimine tâbi tutulmuştur. Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumunun esas faaliyetinin ordu ihtiyaçlarına yönetilmesi hedef tutulduğuna ve 5018 sayılı Kanun muvacehesinde kurum mensuplarının sendika kurumlarına mâni olunamayacağına göre muzır tesirlerden daha çok korunması gereken bu kurum mensuplarının kuracakları sendikaların daha esaslı ve etraflı kontrolünü temin için kuruma da denetleme ve sendika faaliyetlerini takip yetkisi verilmesinde fayda görülmüş ve 26 nci maddeye buna ait de hüküm konulmuştur.

Geçici hükümleri ihtiva eden beşinci bölümde; bu devrede yapılması gereken işlemler ve memurların durumu mütalâa edilmiştir.

Geçici 1 ve 2 nci maddelerde; kuruma intikal eden aynı ve nakdî kıymetlerle hak ve vecibelerin muhassalasından doğacak ödenmiş sermayenin tesbiti zmnında hazırlanacak devir bilânçosunun sureti tanzimi, geçici 3 : 10 ncu maddelerde, devir ve intikale ait personel işleri hakkında hükümler bulunmaktadır.

19 ncu maddede açıklanan düşüncelerle, halen Askerî Fabrikalarda askerlik hizmetlerini yapan yedek subaylarla harb sanayi erlerinin terhislerine kadar kurumda çalışmalarını teminen geçici 6 nci maddeye hükümler konulmuş bulunmaktadır.

Yine bu bölümde, kuruma intikal edecek fabrika ve tesislerin teknik eleman ihtiyaçlarını karşılamak düşüncesiyle halen askerî fabrikalar hesabına memleket içinde ve dışında okutulmakta olan öğrencilerin kurum emrinde çalışmaları çok önemli görüldüğünden bu öğrencilerin tahsillerine ait işlemlerin ve mecburi hizmet taahhütlerinin kuruma geçeceği işaret edilmiş, yalnız subay ve askerî memur öğrencilerden istiyenlerin Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında kalabilmeleri sağlanmıştır.

Kurum kadrolarında vazife alacak subay, askerî memur ve gediklilerin geçici 4 ncu maddeye göre askerlikle olan ilgileri kesilerek sivil duruma gireceklerinden bunların giyeceklerinin halen Devlet tarafından parasız olarak verildiği ve derhal sivil kıyafete girmelerinin kendileri için güçlük doğuracağı göz önüne alınarak geçici 9 ncu maddenin tasarıya girmesinden fayda mütalâa edilmiş ve geçici 10 ncu madde ile, kurumun yeni bünyesine uygun düşmeyen muhafız kıtalarının ve diğer birliklerin Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında kalmaları sağlanmış bulunmaktadır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/639

Karar No. 18

31 . I . 1950

Yüksek Başkanlığa

İşletmeler Bakanlığınca hazırlanıp: Bakanlar Kurulunca 12 . XII . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Yüksek Başkanlıktan komisyonumuza havale buyrulan «Çelik ve Kimya Endüstrisi» kanun tasarısı ve gerekçesi: İşletmeler Bakanı Sayın Münir Birsell ile Millî Savunma Bakanlığından Korgeneral Zeki Okan ve Askerî Fabrikalar Genel Müdürü Tümgeneral Ekrem Akbay Hukuk Müşaviri Kenan Güran ve İşletmeler, Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları diğer temsilcileri huzuru ile komisyonumuzun 9, 11, 13, 17 ve 20 Ocak 1950 toplantılarında okunup incelendi.

Osmanlı Devletinin ilk çağlarından beri ordunun silâh, mühimmat ve diğer harb vasıtalarının imal, tamir ve ikmal işlerini başaran ve birkaç asırlık tarihe sahip olan ve zaman zaman ismi değiştirilmiş ise de vazife ve hizmeti aynı kalan Askerî Fabrikalar; bugüne kadar olduğu gibi Genel Bütçeye bağlı olarak çalışmak vaziyetinden çıkarılıp esas hizmet ve vazifelerini yine orduya silâh, mühimmat ve diğer harb vasıtalarını yapmak ve daha serbest ve verimli çalışmak için Devlet İktisadi Teşekküllerinin tabi bulunduğu 3460 sayılı Kanun hükümleri. dâhilinde Genel Muhasebe ve Artırma ve Eksiltme Kanunlarına tabi olmayarak çalışmak imkânını vermeyi hedef tutan bu kanun tasarısı müzakerelerine başlanmazdan evvel: İşletmeler Bakanının tamamlayıcı izahatı dinlendi. Bundan sonra cereyan eden görüşmelerde; Askerî Fabrikaların; diğer İktisadi Teşekküller gibi 3460 sayılı Kanun hükümleriyle ve bu tasarıda; müessesenin hususiyetleri dikkat nazara alınarak konulan hususi hükümler dâhilinde ve Genel Muhasebe Kanunu ile Artırma ve Eksiltme kanunları hükümlerine bağlı olmayarak çalışması memnuniyet ve ittifakla kabul edildi.

Ancak; Askerî Fabrikaların bütçesi; imalât kudreti, ordu ile münasebeti; fabrikaların hususiyetlerinin muhafazası; emniyeti, zabtı ve rap-tı; askerî mahiyetin bozulmaması; harb silâh

ve mühimmatındaki yenilikleri ordu teknisiyen ve tabiiyecileriyle birlikte takip etmeleri, bu hususta araştırmalar yapması; prototipler vucuda getirilmesi; bunların tecrübeleri muvaffakiyet halinde hazarda ve seferde gerek harb sanayii fabrikalarında ve gerekse diğer Devlet fabrikalarıyla hususi fabrikalarda imal ettirilebilmeleri için projeler hazırlanması ve sanat seferberliği hazırlıkları ve topyekûn harb için harb sanayiine verilmesi düşünülen şekil ve vaziyet gibi hususlar üzerinde bâzi arkadaşlarımız tarafından uzun fikir ve mütalâa beyan edilmiştir; Onlar da şöylece hulâsa edilebilir:

1. Gerekçedeki Askerî Fabrikaların «Bugünkü tesisat durumları ve on beş bini bulan personel kadrolariyle imal ve tamir kabiliyetleri ortalama olarak yılda 125 000 000 lirayı» bulduğu hakkındaki ifade de bir fazlalık vardır.

Fabrikaların takatleri ile geçen seneler Askerî Fabrikalara verilen bütçe tahsisatları: Yukarıda arzedilen fazlalığı göstermeye kâfidir.

2. Harb Sanayii Fabrikaları; İktisadi Teşekküller meyanına ithal edilince: «Ordu ihtiyaçlarının büyük ölçüde karşılanması sağlanmış olacağı gibi yeni bünyesi ile ordu ihtiyaçlarından artarsa; memleketin diğer isteklerine cevap verecek bir duruma girmesi temin edilmiş ve aynı zamanda Askerî Fabrikalar her sene bütçeye bir yük olmaktan çıkarılarak derhal olmasa bile yakın bir gelecekte bütçeye yardımcı bir teşekkül haline getirilmiş olacaktır». Mütalâası da bir hakikati ifade etmekten uzaktır.

Askerî Fabrikalar imalâtının yüzde doksan dokuzu orduya aittir. Başlıca ve hattâ yegâne müşterisi Millî Savunmadır.

Millî Savunma; ordu ihtiyaçlarını yaptırmak için bütçesine her sene aynı parayı ve hattâ ordunun hakiki ihtiyaçlarını düşünürse; daha fazla bir parayı bütçesine koymak zorundadır. Binaenaleyh; Askerî Fabrikaların bütçeye yük olmaktan çıkarılması vârit olanamaz çünkü;

bugün kendisine bütçede tahsis edilen para ay-
nen ve hattâ daha fazlası Millî Savunma Büt-
çesine konacaktır.

Bugünkü askerî birliklerin ateş kudretleri;
harb silâh ve mühimmatının nev'i ve sarfiyatı-
nın günden güne artması; buna mukabil Askerî
Fabrikaların imali kudretleri rakamlara isti-
nat edilerek hesap ve ihtiyaçla mukayese edi-
lirse; Askerî Fabrikaların hazar ve sefer ihti-
yaçlarını karşılayabilmek için bir değil iki ve
hattâ üç ekip ile çalıştırılması elzemdir. Bu tak-
dirde bütçeye yük olmaktan çıkarılması ve
memleketin diğer isteklerine tamamen cevap
vermesi imkânı yoktur.

3. Askerî Fabrikalar; hemen her memle-
kette olduğu gibi ordunun cüzüdüdür, bir ticaret
müessesesi değildir.

Askerî Fabrikalar; harb silâh ve vasıtaların-
daki tenevvü ve terakkiyatı ve memleketimizin
iklim şartlarını; ordu teknisiyen ve tabiyecile-
riyle birlikte: Tetkik ve tahkik ederek yeni
harb vasıtaları araştırması bunlar için yine or-
du teknisiyen ve tabiyecileriyle birlikte proto-
tipler vücuda getirmesi bunları tecrübe etme-
si; muvaffak olunanların hazar ve seferde ne-
relerde ve nasıl imal edilecekleri ve bunların
imalâtına muktezi projeleri ve malzemeyi hazır-
laması ve ordu mensuplarıyla birlikte memle-
ket sanat seferberliği hazırlığını yapması lâzım-
dır.

4. Harb vasıtalarının imalâtında aynı ak-
samın birbirleriyle büyük bir tebdil kabiliyeti
(İnterchangeable) olması ve bunun içinde ak-
samın milimetrenin yüzde bir iki kesri gibi;
gayet küçük toleranslar dâhilinde imal edilme-
si lâzımdır. Bunları yapmaya mahsus hassas
tezgâh ve aletlerin; memleketlerin diğer istek-
leri yapılacak bahasına hassasiyetlerinin zede-
lenmesi; hele bizim gibi sanayi memleketi olma-
yan ve bunları kolaylıkla tedarik etmek imkânı-
na sahip bulunmayan memleketler için kati-
yen caiz değildir.

Bunlardan bir kaçının zedelenmesi; bütün
imalât mekanizmasını felce uğratar ordu ve
memleket savunması bakımından telâfisi müm-
kün olamayacak vaziyete düşülür. Bu itibarla;
Harb Sanayi fabrikalarının bilâkaydüşart;
harb malzemesi imalâtından başka imalâta has-
rı ve tahsis edilmesi caiz değildir.

Hususiyetlerinin muhafazasına çok ehemmi-
yet verilmesi ve dikkat olunması elzemdir.

Amerika Hükümetinin yaptığı yardım şayanı
şükrandır. Fakat şunu da unutmamak lâzımdır-
ki; dost yardımı daimî olamaz.

5. Harb Sanayi fabrikalarını; felce uğrat-
mak: Düşmanlarımız için en ehemmiyetli bir
hedef ve gayedir. Bu itibarla; bunların haricen
kuvvetli muhafazalarıyla beraber; içinde çah-
şacakların ahlâk, vatanseverlik, fedakârlık ve
feragat hislerinin tamam olmasına aralarına fe-
sat unsurların ve mahremiyeti ihlâl etmek ihti-
mali olanların girmemesine mâni olacak tedbir-
lerin alınmasına ve büyük bir askerî disiplin
altında çalıştırılmasına ihtiyaç vardır. Millî Sa-
vunma Bakanlığı; ordunun bütçesi mahduttur
diyerek Askerî Fabrikaları başından atmak isti-
yor. İşletmeler Bakanlığı; diğer işletmeleri
alsın onları geliştirsün bunda: Muvaffakiyeti
bittecrübe sabit olursa o vakit askerî fabri-
kalar işletmesinin oraya verilmesi düşünülebi-
lir. Askerî fabrikalar bir tecrübe kurbanı olma-
malıdır.

Askerî Fabrikalarda çalışan ve milletin bü-
yük maddi fedakârlıklarıyla yabane memleket-
lerde tahsil ettirilmiş; kendi müesseselerimizde
amelî sahada yetiştirilmiş mühendis, yüksek
mühendis subaylarımızla; askerî yüksek mühen-
dis ve mühendislerimize mareşalliğe kadar terfi
ettirilmek hakları tanınmış ve kendilerine ma-
aşlarının yüzde yirmi beş ve ellisi kadar da
fazla maaş verilmesi kabul edilmiş ol-
duğu cihetle kendilerini: İktisadi Teşekküllerde
çalışan emsallerine nazaran mağdur addetmele-
rine imkân görülememekle beraber; eğer haki-
katen daha fazla ikdar edilmeleri icap ediyorsa
onun da yapılması mümkündür. Böyle mad-
di sebepler ve bâzı emeller peşinden yapılan
propagandalar; fabrikaların ordudan ayrılma-
sına askerî disiplinin kaldırılmasına sebep olma-
malıdır. Bir üniforma aleyhtarlığı göze çarpıyor.
Askerî Fabrikalar buna kurban edilirse siyasi
ibrenin müteredit bulunduğu şu zamanda aki-
betimiz ne olur. İşletmeler Bakanlığı rakı, şa-
rap, kibrit ve emsali işletmelerle meşgul olsun.
Yukarda pek kısa hulâsaları arzedilen mevad ve
hususatı serdeden arkadaşlarımız Askerî Fabri-
kaların iktisadi teşekküller gibi çalışmasını bü-
yük bir memnuniyetle kabul etmekle beraber;
Millî Savunma Bakanlığına bağlı ve ordunun

bir cüz'ü olarak kalması lüzumu üzerinde de ısrarla durarak mütalâalarını şöyle tamamlamışlardır.

Esasen «Millî Savunma Bakanlığı fabrikalarının işletilmesi için hazırlanan Kanun tasarısı hakkında Amerikan Subay Heyetinin raporunda» Askerî Fabrikaların; Millî Savunma Bakanlığından başka bir bakanlığa bağlanması lâzım geldiğine dair bir kayıt olmadığı gibi; ilk gelen tasarıda da Askerî Fabrikaların «Askerî Fabrikalar İşletme Kurumu» namı altında ve Millî Savunma Bakanlığına bağlı olarak çalışması Hükümetçe teklif edilmiş idi. Bununla beraber bu tasarı Askerî Âli Şûradan da geçmemiştir. Genel Kurmay Başkanı da Askerî Fabrikaların Millî Savunma Bakanlığına bağlı kalması lâzım geldiğini söylemiştir.

Bunlar da dikkat nazara alınarak kara, deniz ve hava askerî fabrikaları birleştirilerek ve bir kurul halinde ve Millî Savunma Bakanlığına bağlı olarak ve bu tasarıda konulan hükümler altında çalıştırılması halinde kadrolarda tasarruf sağlanacağı; bunların birbirlerine mühendis kimyager; kalifiye işçi, sanatkâr gibi personel; malzeme, makine imalât ve tamirat bakımından yardımcı olacakları ve bu suretle Türk (Kara, Deniz, ve Hava) Ordusunun ihtiyaçları daha çabuk ve daha muktesidane temin edilmiş olacağı ve esasen Askerî Fabrikalar kendisine 2441 ve 2013 sayılı kanunlarla verilen ceman 150 bin lira döner sermaye ile son on yıl içinde ve en buhranlı ve gayrimüsait bir zamanda 39 233 803 liralık imalât yaptığı ve bundan; 7 330 330 liralık işçi ücreti ödediği ve Hazineye 2 787 750 lira maaş iade ettiği ve 856 997 lira amortisman ödediği ve 3 306 995 lira Hazineye ayrıca kâr temin eylediği ve 1 890 340 lira vergi, ödediği anlaşılmış olduğuna göre Askerî Fabrikaların bugünkü durumu içinde de memleketin diğer isteklerine de; takyidata mâruz olmasına rağmen mümkün merteye cevap verdiğine, müessese ve Hazineye faydalı olduğuna ve bütçeden imal edip orduya teslim ettiği silâh ve mühimmat ve diğer harb vasıtalarının fiyatlarının Amerikalıların aynı şeyler için verdikleri fiyatların yarısı derecesinde bulunduğu ve Hükümetin Askerî Fabrikaların; Umumi Bütçeden çıkarılarak tamamen İktisadi Teşekküller gibi çalışması arzusu da bu Kanun tasarısıyla sağlanmış olduğuna göre Askerî Fabrikaların: Millî Savunmadan bağılılığı ve or-

dudan münasebeti kesilerek başka bir bakanlığa bağlanmasına bir sebep kalmamıştır.

Arkadaşlarımızın yukarıda hulâsa edilen fikir ve mütalâalarına karşılık olarak Hükümet adına İşletmeler Bakanının verdikleri cevaplar da şöyle hulâsa edilebilir:

«Ordumuzun vatan müdafaasındaki fedakârlık ve kahramanlığı çok büyük olmakla beraber; memleketimize, ilim, fen ve sanat da ordu kanalıyla girmiştir. Bugünkü terakkiyatımızın bir kısmı küllisi ordu subaylarının sây ve gayretleri eseridir. Tanzimat Devresinden sonra da; cihanın ilim, fen ve sanat ışığına ilk pencereyi açan yine ordumuz olmuştur.

Askerî Fabrikalarda; hakikaten ordunun büyük bir eseridir. Bu hakikatlar ile beraber; artık ordunun millet içinde ayrı bir unsur olarak kalmasına ve öyle telâkki edilmesine imkân yoktur.

Memleket müdafaası; artık topyekûn harb ile mümkündür. Bu itibarla Askerî Fabrikaları Devletin diğer İktisadi Teşekkülleri meyanına alarak onlarla beraber daha ahenkli ve daha büyük ölçüde çalışması topyekûn harbin katî bir zaruretidir. Böyle çalışması daha verimli olacaktır. Şunu da arz edeyimki; bu derakap olamaz. Bununla beraber; Askerî Fabrikaların bugünkü hususiyeti tebdil ve tağyir edilmeyecektir. Asıl hizmet orduyadır. Ordunun silâh, mühimmat ve diğer harb vasıtalarını, imal ikmal ve tamir edecektir. Biz artık her şeyi Devletten ve ordudan bekleyemeyiz; topyekûn harb için hususi fabrikalara da müracaat etmek zorundayız. Ordu erkânı harb işleriyle meşgul olsunlar. Diğerlerini millet yapacaktır. Yüksek Askerî Şûra istişâridir. İşletmeler Bakanlığı bu tasarını Millî Savunma ile mutabık kalarak hazırlamıştır.

Emniyet ve muhafaza mevzuuna gelince:

Komünizmin en ziyade nüfuz etmek istediği saha ordu, okullar ve fabrikalardır. Bunlar üzerinde çok dikkatli bulunmaktadır. Millî uyanıklığımız sayesinde girmeyecektir.

Lüzum görüldüğü vakit; fabrikaların emniyetini sağlamak için ordudan yardım istemek hakkımız bu kanunla sağlanmıştır. Fakat buna ihtiyaç olmayacağını tahmin ederim.

Sonra; Askerî fabrikaların İşletmeler Bakanlığına bağlanması için bir propaganda yapıldığını bilmiyorum.

Sayın Bakanın bu cevaplarından sonra; müesseseye verilen «Çelik ve kimya endüstrisi» isminin isabetli olmadığını bir arkadaşımız şöyle izah etti:

1. Çelik sanayii büyüktür. Askerî Fabrikalar; bunun orduyu ilgilendiren bir kısmını yapmaktadır. Bundan başka; Askerî Fabrikalar bakır, pring, aleminyum gibi madenî işlerle beraber; ahşap sanayiinde orduyu alâkadar eden kısımlarıyla meşguldür.

2. Kimya sanayii namütenahi denebilecek kadar vâsidir. Askerî Fabrikalar; bunun yalnız barut ve patlayıcı maddeler kısmıyla iştigal etmektedir. Ve bununla iştigal edecektir.

3. Endüstri tâbiri yabancı bir terimdir. Bu tâbiri kabul etmek hoş karşılanmaz.

Bunları dikkat nazara alarak ve müessesenin kendisine has hizmetini belirtmek ve aynı zamanda; ismi mümkün mertebe maskelemek ve kısaltmak için; gerek memleketimizde ve gerekse yabancı memleketlerde olduğu gibi kısaltılmış bir isim bulmak lâzımdır.

Bu mülâhazalara göre; en münasip isim; «Askerî Fabrikalar» kelimelerinin başlarından alınacak ikişer harfle teşkil edilecek «Asfa» kelimesidir. Esasen kurum terimi de; diğer müesseselerimiz için kullanılmaktadır. Bu sebeple; «Çelik ve Kimya Endüstrisi» ismi yerine «Asfa Kurumu» isminin verilmesi daha çok isabetli ve uygundur. Bu mütalâaya ve isim meselesine Hükümetin bir itirazı olmayacağı da Sayın Bakan ve Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri tarafından beyan edilmiştir.

Bunun üzerine «Çelik ve Kimya Endüstrisi» ismi yerine «Asfa Kurumu» isminin verilmesi komisyonda oy birliğiyle kabul olunmuştur.

Bu müessesenin 3460 sayılı Kanun ile bu tasarıda teklif olunan hükümler dâhilinde ve Genel Muhasebe Kanunu ile artırma ve eksiltme kanunlarına tâbi olmayarak; İktisadi Teşekküller gibi; çalışması hakkında komisyon üyeleri arkadaşlarımızdan hiçbirinin bir itirazı bulunmadığı eihetle; yalnız; yukarıdaki şartlar dâhilinde Millî Savunmaya bağlı kalması veya İşletmeler Bakanlığına bağlanması hususları ayrı ayrı oya arzedilmiştir. Toplantısında mevcut bulunan 13 üyeden ikisi çekimser kalmış; dördü Millî Savunmaya bağlılığının muhafaza edilmesi diğer yedi üye de İşletmeler Bakanlığına bağ-

lanması hakkında oy vermişlerdir. Bu suretle; Asfa Kurumunun çoğunlukla; İşletmeler Bakanlığına bağlanması kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden bir arkadaşımız Türk Hava Kurumunun Tayyare ve Motör fabrikalarının da bu manzumeye ithal edilmesi hakkındaki mütalâaları da Hükümetin dikkat nazarına arzı şayan görülmüştür.

Bundan sonra maddelerin görüşülmesine geçilerek bâzı maddelerde aşağıda arzedileceği vehile büyük ve küçük değişiklikler yapıldığı gibi bâzı madde ilâvesi ve kaldırılması da yapılmıştır.

Şöyle ki:

1. Kanun tasarısının başlığı «Asfa Kurumu Kanun Tasarısı» olmuştur.

2. — Birinci maddedeki «Çelik ve Kimya Endüstrisi» ismi de «Asfa Kurumu» olarak değiştirilmiştir.

3. İkinci maddede kurumun ordu; ve sivil ihtiyaçlarını nasıl ve hangi sıra ile yapacağını daha sarîh belirtmek üzere değişiklik yapılmıştır.

4. — Üçüncü madde; Millî Savunma Bakanlığının; Asfa Kurumunca imali mümkün bütün ihtiyaçlarını bu kuruma; tercihan değil; mutlak olarak sipariş etmesi lâzım geldiğini tebarüz ettirir bir şekilde yeniden yazılmıştır.

5. Dördüncü maddenin sonundaki edebilir kaydı «eder» şeklinde değiştirilmiştir.

6. Altıncı maddenin «a» fıkrasındaki «Genel sermayeden» olarak tashih edilmiştir.

7. On altıncı madde de; Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelefinin seçimine esas olan hususlar hakkında Hükümetle mutabık kalmarak esaslı değişiklikler yapılmış ve bu madde yeniden yazılmıştır.

8. On yedinci maddede; «Genel Müdürlük biri malî ve ticari işlerle» cümlesi «Genel Müdürlük biri idari, malî ve tüccari işlerle meşgul olmak» şeklinde tashih edilmiş ve diğer ikisi yüksek mühendis cümlesi de «diğer ikisi yüksek mühendis veya mühendis olmak» şeklinde değiştirilmiştir.

9. Hükümetin on sekizinci maddesi kabul edilmiyerek kaldırılmıştır.

10. On dokuzuncu maddenin ikinci fıkrası «Elmadağ Barut ve Patlayıcı maddeler fabrikaları şeklinde tashih edilmiş ve dördüncü fıkrasındaki (beşinci kademe tamir haneleri hariç) kaydı kaldırılmış yedinci fıkrasındaki (mormi ima-

lâthanesi) (mermi imlâhanesi) olarak tashih edilmiş ve dokuzuncu fıkrası da Silâhdar Ağa Av Fişegi Fabrikası olarak tashih olunmuştur.

11. 20 ve 21 nei maddelerde numara tashihleri yapılmıştır.

12. 25 nei maddenin (c) fıkrası tamamen değiştirilmiş ve yeniden yazılmış olduğu gibi yine fabrikaların emniyet ve mahremiyetini temin etmek üzere bir (ç) fıkrası ilâve edilmiştir.

13. Geçici 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 neu maddeler Hükümetle mutabık kalınarak yeniden yazılmıştır. Bunlardan başka 1950 senesi zarfında Asfa Kurumunun selâmetle çalışabilmesi için Millî Savunma Bakanlığının 1950 Bütçesine Askerî Fabrikalar namına konulmuş tahsisatın Asfa Kurumuna devrini sağlamak üzere; geçici 11 nei madde ile kuruma intikal eden tesislerin müessese haline getirilinceye kadar kuruma bağlı teşebbüsler halinde çalışmasını sağlayacak geçici 12 nei madde ilâve edilmiştir. Bu tashih, değişiklik ve ilâveler ile Kanun tasarısı; komisyonumuz üyelerinin çoğunluğuyla kabul edilmiştir.

Dileği üzerine Ekonomi Komisyonuna da havale buyrulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Millî Savunma Komisyonu Başkanı Kâtip
Kastamonu Ankara
Korgl. A. Alptoğan M. Aksoley
Bursa Çankırı
C. Öz Dr. A. Arkan
İmzada bulunamadı İmzada bulunamadı

Çoruh
A. Üs
İmzada bulunamadı
Erzurum
E. S. Akgöl
Gümüşane
Ş. Erdoğan
Konya
Dr. H. Alataş
Erzincan
Z. Ağca
Erzurum
Gl. V. Kocagüney
Kayseri
Gl. S. Avın
Ordu
Amiral H. Gökdalay
İmzada bulunamadı
Van
R. Oktar

Asfa Kurumunun 3460 sayılı Kanun hükümleri ile bu Kanun tasarısında tesis edilen hususi hükümler dâhilinde; Genel Muhasebe ve artırma ve eksiltme kanunlarına tâbi olmayarak İktisadi Teşekküller gibi çalışmasına tamamen taraftar olmakla beraber; Millî Savunma Bakanlığına bağlılığının kaldırılmasını ve ordu ile münasebetleri kesilerek tamamen sivil bir teşekkül haline getirilmesi memleket savunması ve ordu ihtiyaçlarını temin bakımından; münasip görmediğimizi ve yalnız bu hükümlere muhalif bulunduğumuzu arzederiz.

Balıkesir Ankara
İ. Çalışlar Gl. N. Tınaz
Kocaeli Gaziantep
Koramiral Ş. Okan Gl. A. Atlı
Sözcü
Hatay
Gl. E. Durukan

Ekonomi Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ekonomi Komisyonu

Esas No. 1/639

Karar No. 15

2 . II . 1950

Yüksek Başkanlığa

İşletmeler Bakanlığı tarafından hazırlanıp, Bakanlar Kurulunun 12 . XII . 1949 tarihli kararıyla Yüksek Meclise sunulan «Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanunu tasarısı» nun Millî Savunma Komisyonunun tetkik ve tadilinden sonra komisyonumuza havalesi üzerine, Hükümet tasarısı ile adı geçen komisyonun değiştirilmesi, İşletmeler Bakanı ile Askerî Fab-

rikalar ve Yüksek Murakabe Heyetinin yetkili temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Tasarının tetkikinden ve alınan tamamlayıcı bilgilerden anlaşıldığına göre:

Kara, deniz ve hava kuvvetlerimize lâzım olan silâh, mühimmat, araç ve gereçlerin imal ve tamir işlerinin bugünkü savunma tedbirleri-

ne, teknik ilerlemelelere ve imkânlarla ayak uydurulmak suretiyle inkişaf ettirilmesine zaruret vardır.

Halbuki askerî fabrikalarımızda halen tatbik edilen idare sistemi, bu maksadın gerçekleşmesini çok güçleştirmekte ve bugünkü bünye; bu işin icap ettirdiği çabukluk, kolaylık; çokluk, uzunluk ve üstünlük gibi verimli vasıfları elde etmekten bu müesseseleri mahrum bırakmaktadır.

Bu yüzden Askerî Fabrikalar camiası bütçeye de devamlı bir yük olmaktadır.

Bu itibarla bütün dünyada olduğu gibi, bizde de bu müesseselere, zamanın teknik, ekonomik ve ticari icaplarına uygun bir idare ve işletme istikametini vermek zamanı çoktan gelmiştir.

Aneak bu surettedir ki, bu müesseselerin de sistemli, plânlı ve rasyonel şekilde çalışmalarını sağlamak, verimlerini artırmak, diğer Devlet işletmeleriyle aralarında halen mevcut olmayan koordinasyonu; personel ve işçi ahengini de sağlamak mümkün olacaktır.

Bu yoldaki gelişmelerle bir müddet sonra bütçeye yardımcı hale gelmesi de umulan Askerî Fabrikalar câmiası, başta Millî Savunma işleri olmak üzere sivil ihtiyaçlara da cevap verecek ve imalâtının hususiyeti ve ehemmiyeti dolayısıyla Millî Savunma Bakanlığı ile İşletmeler Bakanlığı ve kurum arasında sıkı bir münasebet ve devamlı bir iş birliği kurulacaktır.

Ana hatlarıyla bu düşüncelere dayanılarak hazırlanan tasarı ile Askerî Fabrikalar camiası İşletmeler Bakanlığına bağlı ve 3460 sayılı Kanuna tâbi ve tüzelkişiliği haiz bir (İktisadi Devlet Teşekkülü) haline getirilmektedir.

Askerî Fabrikalar camiasına giren tamirhaneler, Millî Savunma emrinde kaldığı cihetle, kuruma yalnız fabrikalar ithal edilmiştir. Bununla beraber kurumun elinde toplanacak fabrikalardan bünyeleri itibariyle, piring ve çelik fabrikaları gibi ağır endüstri grupuna; Elmadag fabrikaları, barut ve kapsül fabrikaları gibi infilâk maddelerine; kuvvet santralleri gibi enerji grupuna; silâh, mühimmat, fişek fabrikaları gibi silâh, mühimmat ve makine grupuna giren işletmeler vardır.

Bu münasebetle, İşletmeler Bakanlığı emrinde toplanacak bulunan diğer benzeri fabrikalarla birlikte bunların da, ilerde bütün mües-

seselerin ana sanayi gruplarına ayrılmasını telkin ettiğini bugünden kayda değer buluyoruz. Aksi halde bu gruplardan en kuvvetli grup inkişaf edecek; diğer gruplar gelişen sanayi grupunun sistemine tâbi olmak suretiyle aynı inkişafa kavuşamayacaklardır.

Askerî fabrikaların kuruluş, işletme ve idare sistemlerinin halen takyit edici, gelişmeyi önleyici ve başka memleketlerdeki benzerlerine mümasil işletilmelerine imkân vermeyen hukuکی ve iktisadi bağlarını çözerek bu ehemmiyetli sanayi şubelerini de beklenen hedeflere tevcih etmek yolunda esaslı bir adım saydığımız tasarı, memleketin ve bu sanayiın yararına görülerek, ana hatları itibariyle komisyonumuzca da kabul edilmiştir.

Üzerinde daha çok işlenmiş olmak itibariyle, Millî Savunma Komisyonunca hazırlanan metin esas alınmak ve Hükümet tasarısı ile de karşılaştırılmak suretiyle incelemelerde bulunan Komisyonumuzda, maddeler üzerinde aşağıda arzulanan sebeplerle gerekli değiştirmeler yapılmıştır

Değiştirilen hükümlerin izahı:

Birinci maddede : Hükümet tasarısında kurumun adı «Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumu» olarak tesbit edilmiştir.

Millî Savunma Komisyonu ise kuruma «ASFA» adını koymuştur.

Komisyonumuz; Çelik sanayiinin ilerde daha ziyade Karabük'te temerküz edeceği düşüncesiyle çelik kelimesinin devamlı bir teşekkül olan kurumun adında yer almasını ilerisi için doğru bulmamıştır.

Askerî Fabrikalar kelimelerin ilk hecelerinden yapılan «Asfa» kelimesi ise, kurumun aldığı sivil hüviyet bakımından olduğu kadar, daha çok ticari firmalarda kullanılan bir teamüle benzediği cihetle de «Asfa» adını da tercih etmemiştir.

Bu itibarla kurum bünyesinde yer alan fabrikaların mahiyetine göre, kuruma ad verilmesi gerçeğe en uygun görülmüş ve bu mülâhaza ile «Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu» adı seçilmiştir.

Birinci madde ad ve bâzı kelime değişiklikleriyle kabul edilmiştir.

İkinci maddede: Kuruluşun bünyesi, mâna ve mahiyeti sarıh olduğundan, a fıkrasının başına «her şeyden evvel» sözünün konulması faydadan

ziyade mahzurlu görülerek bu kaydın çıkarılması ve b fıkrasının da bu anlayışa göre yazılması suretiyle ve diğer fıkralarda bir iki kelime değişikliğiyle madde maksada daha elverişli şekle konulmuştur.

Üçüncü maddede: Bu maddede yalnız ASFA kelimesi değiştirilmiştir.

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ncu maddelerde bir değişiklik yapılmamıştır.

On birinci maddede: Bu maddeye, ilk hesap yılının dışında kalacak olan iki aylık zamanın da bilançoda gösterilmesini sağlayabilmek için yeni bir fıkra eklenmiştir.

On ikinci maddede : Bir değişiklik yapılmamıştır.

On üçüncü maddede : Bu maddeden maksat yeni bir umumi heyet olmayıp 3460 sayılı Kanunun 5 nci maddesine göre kurulan umumi heyete, bu tasarıya mevzu teşkil eden fabrikaların İktisari Devlet Teşekkülleri arasına girmesi münasebetiyle yeni üyelerin ilâvesinden ibaret olduğu cihetle; bu maksadın daha vazih olarak belirlenmesi için madde yeniden yazılmıştır.

Bu suretle umumi heyetin, munhasıran bu işe dair çalışmalarına değil; bütün çalışmalarına bu yeni üyeler de katılabileceklerdir.

On dördüncü maddede : Değişiklik yapılmamıştır.

On beşinci maddede : Bu maddedeki gizlilik kaydının bilhassa matbuata aksetmemesi mânasına geldiği ve milletvekillerinin tetkikleri için gizliliğin bahis mevzuu olamayacağı tabii görülmüştür.

Kurum bilançosu, işin hususiyeti dolayısıyla geç tanzim edilebildiği, halbuki Murakabe Heyetinin muayyen zamanda raporunu vermesi kanuni hükme bağlı bulunduğu cihetle, bu münasebeti tanzim için madde sonuna yeni bir hüküm eklenmiştir.

On altıncı maddede : Asfa sanayii kelimeleri yerine kurumun komisyonumuzca kabul edilen adı konulmuştur. Bu madde münasebetiyle, Yönetim Kuruluna alınacak sanayi sahasında en az beş yıl çalışmış üyeliklere, aynı evsftaki tâlipler taaddüt ettiği takdirde, yüksek mühendis olanların tercih edilmesi yerinde görülmüştür.

On yedinci madde : İdare, Genel Müdürün ve muavinlerinin asli vazifelerinin içinde mündemiç bulunduğu gibi böyle bir kurumun teknik

kısımları kadar malî ve ticari kısmının da ehemmiyeti meydandadır.

Bu itibarla Umum Müdür ve muavinlerinden birinin vazifeleri arasında «İdari» kaydının da bulunması faydadan çok mahzurlu görüldüğü için çıkarılmıştır.

Yine bu maddede Umum Müdürün vazife ve salâhiyetleri sayılırken, bu fabrikaların mahiyetleri itibariyle, emniyet faktörünün taşıdığı ehemmiyet göz önüne alınarak, tahsisen bunun madde metnine de yazılması isabetli görülmüştür.

Diğer taraftan, yardımcılarından ikisinin yüksek mühendis olması ne kadar lâzımsa malî ve ticari kısımın meşgul olacak yardımcıya da malî, ticari ve ekonomik bilgi ve tecrübeleri olan birinin tâyini yerinde mütalâa edilmiştir.

On sekizinci maddede : Milli Savunma Bakanlığının kurum ve müesseselerinden, eğitim ve staj bakımlarından, meselâ kurs açmak suretiyle faydalanması bâzı masrafları gerektireceği cihetle, bu masrafların Bakanlığa ait olması kaydının maddeye konulması, ilerdeki anlaşmazlıkların şimdiden önlenmesi bakımından yerinde görülmüştür.

19, 20 ve 21. nci maddelerde bir değişiklik yapılmamıştır.

Yirmi ikinci maddede : Maksadı temin için küçük bir değişiklik yapılmıştır.

Yirmi üçüncü maddede : Bir değişiklik yapılmamıştır.

Yirmi dördüncü maddede : İşletmeler Bakanlığının mütehassıs eleman bulmakta güçlük çekmesi düşünülerek, Bakanlığa lüzumu halinde Ekonomi ve Ticaret ve Çalışma Bakanlıkları elemanlarından faydalanmak imkânını vermek üzere, maddeye yeni bir hüküm eklenmiştir.

Yirmi beşinci maddede : İş yerlerinde işlenen suçların Askerî Ceza Kanununa göre cezalandırılması bu iş yerlerinin hususiyeti dolayısıyla yerinde görülmüş ise de Komisyonumuz muhakemenin sivil mahkemelerde yapılmasını maksada uygun ve yeter bulmuş ve madde buna göre değiştirilmiştir.

26 ve 27 nci maddelerde değişiklik yapılmamıştır.

Geçici birinci maddede: Başlangıç bilançosunun aktifine geçecek sabit kıymetlerin, bilâhara lüzumsuz yere istihsal maliyetinin yükselmesine meydan vermemek için, hassasiyetle tesbit edil-

mesi; bunların eskime, yıpranma, tamir paylarının dikkatle nazara alınması ve amortismanlarının defter kıymetlerinden düşürülmesi bilhassa kayda değer görülmüştür. Maddenin de bu maksatla tedvin olunduğu anlaşıl原因 olarak, bir değişiklik yapılmamıştır.

Geçici ikinci, üçüncü ve dördüncü maddelerin metinlerinde bir değişiklik yapılmamıştır.

Fakat bu maddeler münasebetiyle, teknisyen, memur, yevmiyeli ustabaşı şef gibi personel ve işçilerin müktesep haklarının tamamen mahfuz tutulması; bunlardan maşa geçirileceklerin bu müktesep haklarının sayılması, vefalı ve fedakâr bir bağlılıkla bu müesseselerde çalışanlara karşı yerinde bir mukabele ve kurumun yeni çalışma hayatında da bunun destek olacağı düşüncesi Komisyonumuzda belirtilmiş ve bu hususların kaydında isabet görülmüştür.

Bunların, diğer İktisadi Devlet Teşekküllerindeki emsaliyle âhenkli muamele göreceklere ve bilhassa kimsenin açıkta bırakılmıyacağı hususları da Komisyonumuza temin olunmuştur.

Geçici beşinci maddede : Değişiklik yapılmamıştır.

Geçici altıncı maddede : Bu maddedeki hükmün 18 nci madde ile tenazürünü sağlamak maksadiyle «Bunlardan erler» ibaresi yerine «Bunlar» kelimesi maksada elverişli görülmüştür.

Geçici yedinci maddede : Bir değişiklik yapılmamıştır.

Geçici sekizinci maddede : Bir aylık ihbar müddeti az görülmüş ve üç ay olarak değiştirilmiştir.

Geçici dokuzuncu maddede : Kurumda hizmet alacak subay ve askerî memurlara sivil elbise için verilecek 250 lira kifayetsiz ve esasen portesi de küçük görülerek 500 liraya çıkarılmıştır.

Tasarının diğer maddelerinde değişiklik yapılmasına lüzum görülmemiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ekonomi Ko. Baş.	Sözcü	Kâtip
Giresun	Ankara	Balıkesir
<i>İ. Savuncu</i>	<i>H. O. Bekata</i>	<i>A. Ağabeyoğlu</i>
Afyon		Bursa
Ş. Lâçin		<i>A. Münir Erhan</i>

İmzada bulunamadı.

Çorum	Denizli	Elâzığ
<i>Dr. N. Yücer</i>	<i>C. Çalgüner</i>	<i>M. Arpacı</i>

İçel	İstanbul
H. Atalay	Ahmet K. Silivrili
İmzada bulunamadı.	İmzada bulunamadı
İzmir	İzmir

Benal N. Arıman	Lâtife B. Çeyrekbaşı
İmzada bulunamadı.	İmzada bulunamadı

Kayseri	Malatya	Mardin
<i>Ö. Taşçıoğlu</i>	<i>A. Taşangül</i>	<i>A. Kalav</i>
Muş	Niğde	Ordu
<i>H. Dayı</i>	F. Ecer	<i>M. Furtun</i>

İmzada bulunamadı

Ordu	Trabzon
<i>A. Hikmet Onat</i>	<i>T. Göksel</i>
Trabzon	Zonguldak
M. Yarımbyık	N. Kromer
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/639
Karar No. 74

24 . II . 1950

Yüksek Başkanlığa

Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi hakkında İşletmeler Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 15 . XII . 1945 tarihli ve 6/4412 sayılı tezeresiyle Yüksek Meclise sunulan Kanun tasarısı Millî Savunma Komisyonu raporiyle birlikte komisyonumuza verilmekle İşletmeler Bakanı Münir Birsal ve Maliye Bakanlığının yetkili temsilcisi hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Bu tasarı, esas itibariyle iki prensipin husulünü hedef tutmaktadır :

a) Devlet bütçesiyle idare edilen ve işletme hüviyetleri galip olan birtakım müesseselerin 3460 sayılı kanuna bağlı bir teşekkül haline getirilmesi hususunda yapılan genel çalışmalardan bir safhanın yerine getirilmiş olması,

b) Bugünkü harblerin tamamıyla, endüstride vücuda getirilen yeniliklere, vasıf üstünlüğüne ve bunları süratle yaparak orduya mal etmek kabiliyetine dayanması itibariyle harb sanayiinin özel bir ihtimamla ve süratle gelişmesi gerektiği ve diğer memleket sanayii ile geniş ilgisi bulunması itibariyle bularla ahenkli ve mütenezar olarak çalışma mevkiine girmesinin temini.

Bunun için otuza yakın harb sanayii müesseselerimizden bir kısmının İşletmeler Bakanlığına bağlanarak Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi namı altında bir kurum vücuda getirilmesi maksatlarıyla hazırlandığı anlaşılan tasarı komisyonumuzca da kabule değer görülmüştür.

Tamamiyle 3460 sayılı Kanunun hükümleriyle idare edilecek olan bu kurumun bir taraftan ordu ihtiyaçlarını ikmal ederken, diğer taraftan da kapasitesinin imkânları dairesinde sivil ihtiyaçları karşılamak üzere çalışmalara başlayacağı ve bu suretle bütün takatiyle bir istihsal sahası bularak rantabl olma yoluna gireceğide belirtilmiş bulunmaktadır.

Bugün Askerî Fabrikalara emrinde bulunan

ve ordu sanayii alanında çalışan müesseseleri iki katagoride mütalâa etmek lâzımdır.

1. Tamir müesseseleri
2. İstihsal müesseseleri

Tamir müesseseleri bünyeleri itibariyle ordu birliklerinde bulunmaları, bir kuruluş zarureti olduğundan bu tasarımların konusu dışında kalmış ve tasarımların konusunu yalnız istihsal müesseseleri teşkil etmiştir.

Tasarı, yeni kuruma devredilecek ve toplamı 19 u bulan bu müesseselerin ne suretle devredileceklerini, menkul ve gayrimenkul ve mütedavil sermaye kıymetlerinin tesbitinde takip edilecek usulleri, şimdiki kadrosunda bulunan personeller hakkında uygulanacak hükümleri ihtiva ve kurumun idare tarzı ile Millî Savunma Bakanlıği ile olan iş münasebetlerinin tanzimini temin etmektedir.

Komisyonumuz maddelerin görüşülmesinde Ekonomi Komisyonunun metnini esas tutmuştur.

Bu metin üzerinde Komisyonumuz, gerekli inceleme yapmış ve bunlardan bir kısmını aynen kabul etmekle beraber tertip ve yazılış noktasından hükme müessir olmıyan bazı düzeltmeler yapmıştır ve diğer bir kısım maddelerde de küçük bazı hüküm değişiklikleri yapılmak lüzumu hâsıl olmuştur.

Bütün bu değişiklikler, sıra ile aşağıda arz olunur.

1, 2, 4, 5, 6 ve 9 neu maddeler düzeltme yapılarak aynıyle kabul edilmişlerdir.

Üçüncü madde : Millî Savunma ihtiyaçlarından vasıf, miktar ve zaman bakımlarından kurum tarafından karşılanma imkânının olup olmadığı hususunu takdir yetkisinin tek taraflı olarak Millî Savunma Bakanlığına bırakılması doğru bulunmadığından, bu husustaki kararda kurumun müessir olmasını sağlayacak şekilde maddenin yazılışında değişiklik yapılmış, ayrıca Millî Savunma Komisyonunca ilâve olunan ve gelecek senelere sâri siparişler verme yetkisine taallük eyliyen son fıkrada, Muhasebei Umumiye Kanununun vaz'ey-

lediği umumi prensiplerle tearuz teşkil edecek bir durum meydana gelmesini önlemek üzere ve keyfiyetin daha ziyade Millî Savunma Bakanlığını ilgilendiren bir hususi kanun konusu olduğu düşünülerek metinden çıkarılmıştır.

Yedinci madde : İlerde kuruma devredilecek tesislerin kıymet takdirini yapacak olan heyete umumi murakabe heyetinden de bir temsilcinin katılması uygun mütalâa olunarak bu hususta maddeye gerekli ilâve ve ayrıca yazılış şeklinde ufak değişiklikler yapılmıştır.

Sekizinci madde : Kurumun çıkaracağı tahvillerin uzun vâdeli olacağı hususunda maddeye sarahat verilmiş, ayrıca kurumun bankalardan ve sair müesseselerden kısa vâdeli krediler alabileceği hakkındaki maddenin son fıkrası, keyfiyetin kurumun yetkileri meyanına gireceği tabii görülmekle, madde metninden çıkarılmıştır.

Onuncu madde : Bu maddenin «B» fıkrasında mevzuubahsedilen ardiye ücretinin gümrüklerde alınan ardiye olduğunu tasrih etmek faydalı görülmüş, ayrıca yazılış bakımından bir kelime değişikliği yapılmıştır.

On birinci madde : Bu maddenin son fıkrası geçici mahiyette bir hüküm olduğundan, bu fıkraya geçici birinci maddenin nihayetine nakledilmiştir.

On ikinci madde : Bu madde 3440 sayılı Kanununun vaz'eylediği umumi esasların tekrarı mahiyetinde görüldüğünden metinden çıkarılmıştır.

On üçüncü madde : Yazı değişikliği ile 12 nci madde olarak kabul edilmiştir.

On dördüncü madde : 12 nci maddedeki mucip sebeplere göre tasarıdan çıkarılmıştır.

On beşinci madde : Yazı değişikliği ile 13 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

On altıncı madde : Yazı değişikliği ile 14 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

On yedinci madde : Genel Mürür yardımcılarının adedlerinin tahdidi doğru bulunmuyarak, işin inkişaf seyrine göre lüzumu kadar yardımcı bulundurulmasının maksada daha uygun olacağı kanaatiyle birinci fıkra bu esasa göre düzeltilmiş ve ayrıca yazılış şeklinde ufak değişiklik yapılmak suretiyle 15 nci madde olarak kabul edilmiştir.

On sekizinci madde : Kurum işletmelerinin sanatkâr ellerle takviyesi isteğinin İşletmeler Bakanlığından gelmesi daha tabii görülmekle mad-

dede ona göre değişiklik yapılmış ve 16 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Kurumun teknik eleman yetiştirme yetkisinin kanunda tasrih edilmesinde fayda mülâhaza edildiğinden, bu husus yeniden bir madde olarak kaleme alınmış ve 17 nci madde olarak tasarıya eklenmiştir.

On dokuzuncu madde : Bu madde gereğince kuruma intikal edecek tesislere ait kıymetlerin tadadı olarak zikredilmesi lüzumsuz görüldüğünden bu hüküm (bütün menkul ve gayrimenkul mevcutları) şeklinde ifade edilmiş ve 2013 ve 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olup kuruma intikal edecek döner sermayelerin de devir tarihindeki mevcutlarıyla kuruma geçecekleri tabii bulunmuştur. Bu mülâhazalara binaen madde kısaltılmak suretiyle değiştirilmiş ve 18 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Yirminci madde : Bu maddenin yazılış şekli düzeltilmiş, ayrıca geçici bir hüküm mahiyetinde görülen ikinci fıkra buradan çıkartılarak geçici 13 ncü madde olarak 5 nci bölüme nakledilmiştir.

İşletmeler Bakanlığına bağlı muhtelif teşekküllere ait ünitelerin bir teşekkülden alınıp diğerinin bünyesine ilâvesi hususunda İşletmeler Bakanlığına yetki verilmesi hakkındaki son fıkraya gelince; bunun esasen 3460 sayılı Kanunun umumi prensiplerine göre teşekküllerin yetkisi dairesinde tahakkuku mümkün bir hususu ihtiva etmesinden dolayı, bu kanunda ayrıca yer almasına lüzum görülmiyerek, bu fıkranın dahi kanun metninden çıkarılması uygun mütalâa edilmiştir.

Diğer fıkralar yazı değişikliği ile 19 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

21, 22 ve 23 ncü maddeler yazı değişiklikleriyle 20, 21 ve 22 nci maddeler olarak kabul edilmişlerdir.

Yirmi dördüncü madde : 3460 sayılı Kanundaki yetkilerin İşletmeler Bakanlığına intikali keyfiyeti bu Bakanlığın yeni kabul edilen Teşkilât Kanunu ile sağlanmış olmasına binaen maddenin ilk kısmı metinden çıkarılmıştır. Maddenin son fıkrası ise lüzumsuz görüldüğünden metinden çıkarılmıştır. Ayrıca yazılış bakımından değişiklik yapılarak 23 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yirmi beşinci madde : Yazı değişikliği ile 24 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yirmi altıncı madde : Bu maddenin mütakıp maddeden sonraya alınması tertip bakımın-

dan muvafık görüldüğünden 26 nci madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Yirmi yedinci madde : Yukarıdaki mülâhazaya binaen bu madde de 25 nci madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Geçici birinci madde : Yazılış ve tertip bakımından kısaltılarak değiştirilmiştir. Uzman heyetlere ücret verilmesi hakkındaki son fıkra, umumi hükümler dairesinde halledilmesi icabeden bir husus olarak mütalâa edildiğinden madde metninden çıkarılmıştır.

On birinci maddenin son fıkrası : Geçici mahiyette bir hüküm olarak mütalâa edildiğinden, işbu madde nihayetine nakledilmiştir.

Geçici ikinci madde : Yazı değişikliği yapılarak aynıyle kabul edilmiştir.

Geçici üçüncü madde : Askerî Fabrikalarda muhafaza hizmeti gören birliklerin bu hizmetlerinin hangi tarihe kadar devam edeceği hususunun Millî Savunma ve İşletmeler Bakanlıklarının müşterek kararıyla tesbit edilmesi uygun görülerek bu suretle bu geçici madde hükmü, 24 ncü maddenin (a) fıkrasındaki hüküm ile ahenkli bir şekilde getirilmiştir.

Geçici 4, 5, 6, 7, 8, 9, neu maddeler yazı değişiklikleriyle aynı numaralarla kabul edilmişlerdir.

Geçici onuncu madde : Millî Savunma Komisyonunun geçici onuncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Geçici on birinci madde : Millî Savunma Bütçesinin Askerî Fabrikalar kısmında bulunan ödeneğin yeni kuruma geçmesini sağlayan hükümü kapsamaktadır. Ekonomi Komisyonu metnine göre bu bütçede mevcut ödeneğin tamamının sipariş bedeli olarak kurum emrine verilmesi gerekmektedir. Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde, kurumda halen istihdam edilmekte olanlardan bir kısmı ile muhafaza birliklerinin ileride Millî Savunma Kadrosuna geçmeleri

icabettiğinden bunların geçiş tarihinden itibaren mali yıl sonuna kadar gereken ödeneklerinin Millî Savunma Bütçesinde kalması zaruri görülmüş ve Hükümetin mutabakatıyla madde bunu temine yeter surette yeniden kaleme alınmıştır.

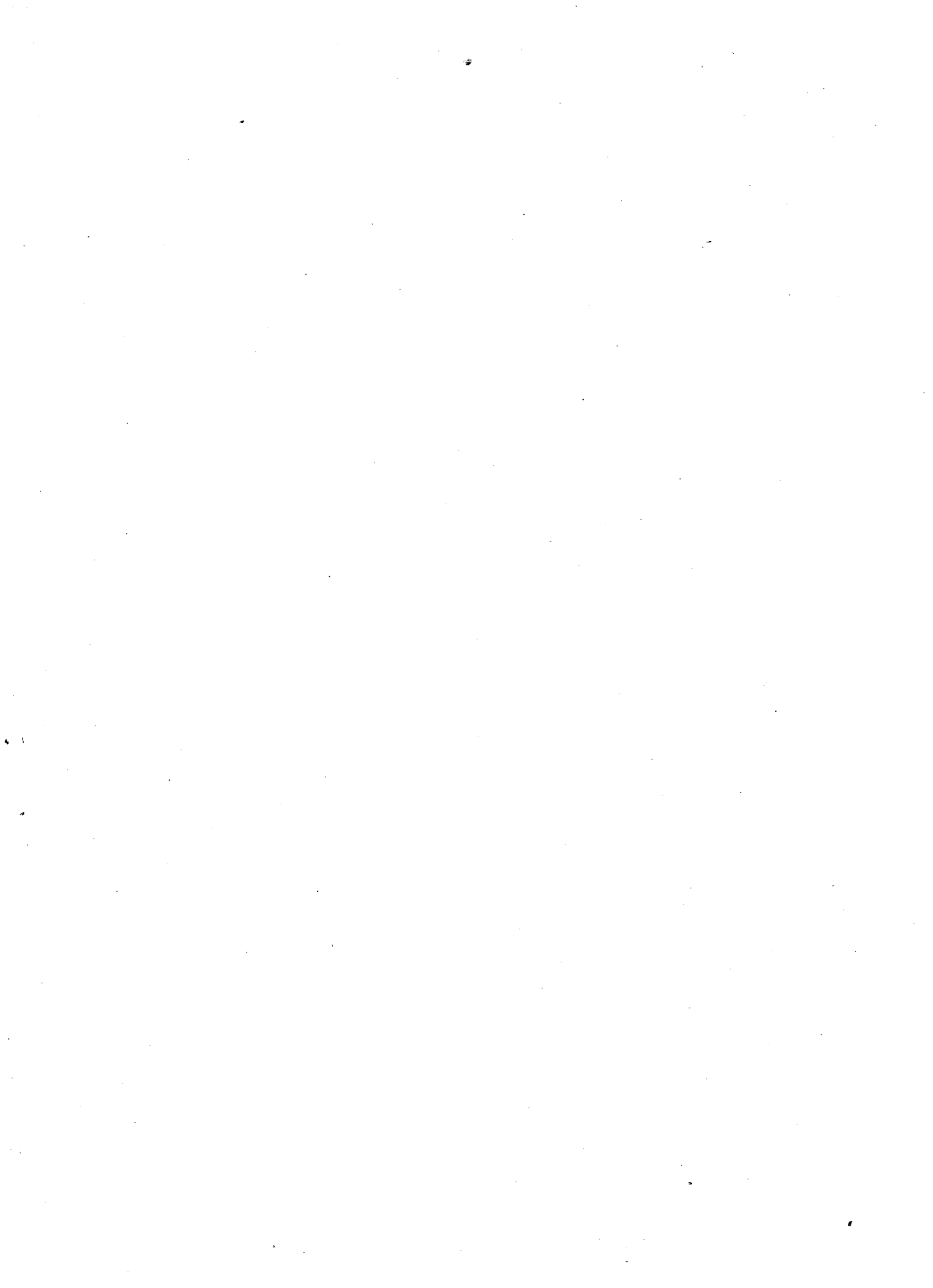
Geçici on ikinci madde : Millî Savunma Komisyonunun geçici 12 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Ekonomi Komisyonunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası geçici mahiyette bir hüküm olarak mütalâa edildiğinden, bu fıkra geçici 13 ncü madde olarak buraya nakledilmiştir.

Tasarının 28 ve 29 neu maddeleri 27 ve 28 nci maddeler olarak aynıyle kabul edilmişlerdir.

Yukarda arzedilen değişiklik ve tertip dairesinde yeniden hazırlanan tasarı Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Kastamonu	Kastamonu	Ankara
<i>M. Akalın</i>	<i>M. Akalın</i>	<i>F. Öymen</i>
Amasya	Ankara	Aydın
<i>A. K. Yiğitoğlu</i>	<i>C. Gölet</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>
Bolu	Diyarbakır	Diyarbakır
<i>C. S. Siren</i>	<i>C. Ekin</i>	<i>Ş. Uluğ</i>
Erzincan	İsparta	İstanbul
<i>N. Pekcan</i>	<i>K. Turan</i>	<i>Dr. A. Adıvar</i>
İzmir	Kastamonu	Kırklareli
<i>A. İnan</i>	<i>T. Coşkan</i>	<i>Korgl. K. Doğan</i>
Kırşehir	Konya	Malatya
<i>Ş. Torgut</i>	<i>Dr. M. F. DüNDAR</i>	<i>M. S. Eti</i>
Niğde	Ordu	Samsun
<i>R. Gürsoy</i>	<i>H. Yalman</i>	<i>M. A. Yörüker</i>
Seyhan	Tokad	Trabzon
<i>A. R. Yüregir</i>	<i>R. A. Sevengil</i>	<i>A. R. Işıl</i>
Urfa		Urfa
<i>A. Akan</i>		<i>E. Tekeli</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanunu tasarısı

Birinci Bölüm

Genel hükümler

Kuruluş

MADDE 1. — İşletmeler Bakanlığına bağlı ve 3460 sayılı Kanuna tâbi olmak ve mezkûr kanuna göre tüzel kişiliği haiz bulunmak üzere «Devlet Çelik ve Kimya Endüstrisi Kurumu» kurulmuştur.

Kurumun merkezi Ankara'dır. Kurum yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve mümessiller bulundurabilir.

Görev, yetki ve çalışma konuları

MADDE 2. — Kurumun yapacağı başlıca işler aşağıda gösterilmiştir:

a) Her çeşit silâh, mühimmat ve patlayıcı maddelerle araç ve gereçleri ve askerî ve sivil ihtiyaçlara yarıyan her türlü alât, vasıta, makine, tesisat ve diğer her türlü malzeme, eşya ve levazımı ve yedek parçaları imal etmek ve seri halinde büyük ve küçük tadil ve ıslah işlerini ve diğer tamirleri yapmak.

b) 4374 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı Tekel maddelerini yapmak,

c) (a) ve (b) fıkralarında yazılı işleri görmek üzere lüzumlu her türlü tesisler kurmak ve mevcutları tevsi ve ıslah etmek,

d) (a) fıkrasında sözü edilen maddelerin ticaretini yapmak.

Millî Savunma siparişleri

MADDE 3. — Millî Savunma ihtiyaçlarına yarıyan her türlü vasıta, malzeme ve hizmetlerden yukardaki ikinici maddenin konusunu teşkil edenler Millî Savunma Bakanlığınca icap ve im-

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Asfa Kurumu Kanunu tasarısı

Birinci Bölüm

Genel hükümler

Kuruluş

MADDE 1. — İşletmeler Bakanlığına bağlı ve 3460 sayılı Kanuna tâbi olmak ve mezkûr kanuna göre tüzel kişiliği haiz bulunmak üzere «Asfa Kurumu» kurulmuştur.

Kurumun merkezi Ankara'dır; kurum yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve mümessiller bulundurabilir.

Görev ve yetki çalışma konuları

MADDE 2. — Kurumun yapacağı başlıca işler aşağıda gösterilmiştir:

a) Her şeyden evvel her çeşit silâh, mühimmat ve patlayıcı maddelerle araç ve gereçleri ve askerî ihtiyaçlara yarıyan her türlü alât, vasıta, makine ve tesisat ve diğer her türlü malzeme, eşya ve levazımı ve yedek parçaları imal etmek ve seri halinde büyük ve küçük tadil ve ıslah işlerini ve diğer tamirleri yapmak,

b) a fıkrasında yazılı sivil ihtiyaçları da yapmak,

c) 4374 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı tekel maddelerini yapmak,

d) a, b ve c fıkralarında yazılı işleri görmek üzere lüzumlu her türlü tesisler kurmak ve mevcutları tevsi ve ıslah etmek,

e) a ve b fabrikalarında sözü edilen maddelerin ticaretini yapmak.

Millî Savunma siparişleri

MADDE 3. — Millî Savunma Bakanlığı, Asfa Kurumunca imali mümkün bütün ihtiyaçlarını bu kuruma sipariş etmeye mecburdur. İhtiyaçların ancak evsaf, miktar ve zaman bakım-

EKONOMİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

«Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu» Kanunu tasarısı hakkında Ekonomi Komisyonunun değişikliği

Birinci Bölüm

Genel hükümler

Kuruluş

MADDE 1. — İşletmeler Bakanlığına bağlı ve 3460 sayılı Kanuna tâbi olmak ve adı geçen kanuna göre tüzel kişiliği haiz bulunmak üzere «Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu» kurulmuştur.

Kurumun merkezi Ankara'dır. Kurum yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve temsilciler bulundurabilir.

Görev, yetki ve çalışma konuları

MADDE 2. — Kurumun yapacağı başlıca işler aşağıda gösterilmiştir :

a) Her çeşit silâh, mühimmat ve patlayıcı maddelerle araç ve gereçleri ve askerî ihtiyaçlara yarıyan her türlü alât, vasıta, makine tesisat ve diğer her nevi malzeme, eşya ve levazımı ve yedek parçaları imal etmek ve seri halinde büyük ve küçük tadil, ıslah işlerini ve diğer tamirleri yapmak,

b) Mevzuuna giren ve sivil ihtiyaçlara yarıyan her çeşit imalât ve tamirâtı yapmak,

c) 4374 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı tekel maddelerini yapmak,

d) a, b, c, fıkralarında yazılı işleri görmek üzere lüzumlu her türlü tesisatı kurmak ve mevcutları tevsi ve ıslah etmek,

e) a ve b fıkralarında yazılı maddelerin ticaretini yapmak.

Millî Savunma siparişleri

MADDE 3. — Millî Savunma Bakanlığı, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunca imali mümkün bütün ihtiyaçlarını bu kuruma sipariş etmeye mecburdur. İhtiyaçların ancak evsaf, mik-

BÜTÇE KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanunu tasarısı

Birinci Bölüm

Kuruluş

MADDE 1. — 3460 sayılı Kanuna tâbi olmak ve tüzel kişiliği haiz bulunmak üzere (Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu) kurulmuştur. Bu kurum İşletmeler Bakanlığına bağlıdır.

Kurumun merkezi Ankara'dır. Kurum, yurt içinde ve dışında şubeler açabilir ve temsilciler bulundurabilir.

Kurumun yapacağı işler

MADDE 2. — Kurumun yapacağı işler şunlardır :

a) Her çeşit silâh, mühimmat ve patlayıcı maddelerle askerî ihtiyaçlara yarıyan aletler, vasıtalar, makineler, tesisler ve diğer her türlü eşya ve levazım ve yedek parçalar imal etmek ve seri halinde büyük ve küçük tadil ve ıslah işlerini ve diğer tamirleri yapmak,

b) Tesisleri ve imkânları ile karşılıyabileceği sivil ihtiyaçlara ait her türlü imalât ve tamirâtı yapmak,

c) 4374 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı tekel maddelerini yapmak,

d) a, b, c fıkralarında sayılan işleri görmek üzere lüzumlu her türlü tesisleri kurmak ve mevcutlarını da tevsi ve ıslah etmek,

e) a ve b fıkralarında yazılı maddelerin ticaretini yapmak,

Kurum, yukardaki fıkralarda sayılmayıp da kendi iştigal sahasına giren sair işleri de yapabilir.

Millî Savunma siparişleri

MADDE 3. — Millî Savunma Bakanlığı ikinci madde mevzuuna giren bütün ihtiyaçlarını Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna sipariş etmeye mecburdur.

Hü.

kânlara göre tercihan Kurumdan tedarik olunur.

Millî Savunma Bakanlığı ihtiyaçları için Kuruma verilecek yıllık siparişler, Bakanlık ve Kurum tarafından birlikte tezekkür olunarak iş programlarının tanziminde esas olmak üzere Kuruma bildirilir.

Kurum tesis ve teşkillerinden lüzumlu kısımlarını; Millî Savunma Bakanlığında alacağı siparişler, göreceği kolaylıklar ve kendi imkânlarının müsaadesi nispetinde askerî ihtiyaçları temin edecek bir halde bulundurmakla ödevlidir.

M. S. Bakanlığının Kurumdan yapılmasına karar verdiği mübayaalar pazarlık suretiyle icra olunur. Bu alımlarda 1050 sayılı Kanunun 83 ncü maddesine tevfikeyan ve mukabilinde teminat aranmamak üzere taahhüt bedelinin en az % 50 si nispetinde avans verilir.

Malzeme stokları

MADDE 4. — Kurum, istihsal ve hizmet faaliyetlerinin sürekli bir şekilde yürütülmesini teminen ve malî durumunun imkânları nispetinde tesis edeceği malzeme stokları dışında bedeli M. S. Bütçesinde bu nam ile açılacak bölümden ödenmek üzere Millî Savunma Bakanlığı adına aynı maksatla harb ihtiyatı stokları tesis edebilir.

İkinci Bölüm

Malî Hükümler

Sermaye

MADDE 5. — Kurumun itibari sermayesi 400 milyon liradır.

M. S. K.

larından kurumun kudreti haricinde kalan kısımları başka suretle tedarik edilebilir.

Millî Savunma Bakanlığı ihtiyaçları için kuruma verilecek yıllık siparişler, Bakanlık ve kurum tarafından evvelden birlikte tezekkür olunarak mütaakıp yıl iş programlarının tanziminde esas olmak üzere kuruma bildirilir.

Kurum tesis ve teşkillerinden lüzumlu kısımlarını Millî Savunma Bakanlığında alacağı siparişler, göreceği kolaylıklar ve kendi imkânlarının müsaadesi nispetinde askerî ihtiyaçları temin edecek bir halde bulundurmakla ödevlidir.

Millî Savunma Bakanlığınca kuruma sipariş verilmesinde 2490 sayılı Kanun hükümleri tatbik olunmaz ve siparişler de 1050 sayılı Kanunun 83 ncü maddesine tevfikeyan ve mukabilinde teminat aranmamak üzere sipariş bedelinin en az % 50 si nispetinde avans verilir.

Millî Savunma Bakanlığı kuruma hükmü gelecek yıllara geçici siparişler de verebilir. Bunların bedelleri yukardaki fıkraya göre ödenir.

Malzeme stokları

MADDE 4. — Kurum, istihsal ve hizmet faaliyetlerini sürekli bir şekilde yürütülmesini teminen ve malî durumunun imkânları nispetinde tesis edeceği malzeme stokları dışında bedeli M. S. Bütçesinde bu nam ile açılacak bölümden ödenmek üzere Millî Savunma Bakanlığı adına, bakım ve muhafaza masrafları bu Bakanlıkça ödenmek şartıyla, aynı maksatla harb ihtiyaçları stokları tesis eder.

Kurum, Millî Savunma Bakanlığı adına tesis edilecek stokları bu Bakanlığın muvafakati ile kullanabilir.

İkinci bölüm

Malî hükümler

Sermaye

MADDE 5. — Kurumun itibari sermayesi (400) milyon liradır.

Eko. K.

tar ve zaman bakımlarından kurumun kudreti haricinde kalan kısımları başka suretle tedarik edilebilir.

Millî Savunma Bakanlığı ihtiyaçları için kuruma verilecek yıllık siparişler, Bakanlık ve kurum tarafından evvelden birlikte tezekkür olunarak mütaakıp yıl iş programlarının tanziminde esas olmak üzere kuruma bildirilir.

Kurum tesis ve teşkillerinden lüzumlu kısımlarını; Millî Savunma Bakanlığında alacağı siparişler, göreceği kolaylıklar ve kendi imkânlarının müsaadesi nispetinde askerî ihtiyaçları temin edecek halde bulundurmakla ödevlidir.

Millî Savunma Bakanlığınca kuruma sipariş verilmesinde 2490 sayılı Kanun hükümleri tatbik olunmaz. Bu siparişlerde 1050 sayılı Kanunun 83 ncu maddesine tevfikeyan ve mukabilinde teminat aranmamak üzere, sipariş bedelinin en az % 50 si nispetinde avans verilir.

Millî Savunma Bakanlığı kuruma, hükmü gelecek yıllara geçici siparişler de verebilir. Bunların bedelleri yukardaki fıkraya göre ödenir.

Malzeme stokları

MADDE 4. — Millî Savunma Komisyonunun 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkinci Bölüm

Malî hükümler

Sermaye

MADDE 5. — Hükümetin 5 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

Bu Bakanlık ihtiyaçları için kuruma verilecek yıllık siparişler, Bakanlık ve Kurum tarafından birlikte tesbit olunur ve mütaakıp yıl iş programının tanzimine esas olmak üzere evvelinden kuruma bildirilir.

Bu ihtiyaçlardan vasıf, zaman ve miktar bakımlarından kuruma karşılanamayacak kısımlar başkaca satın alınabilir.

Kurum tesislerini, imkânları dâhilinde, Millî Savunma Bakanlığında alacağı siparişleri karşılayacak bir halde bulundurmaya mecburdur.

Millî Savunma Bakanlığınca, kuruma yapılan siparişler için 2490 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu siparişler için, 1050 sayılı Kanunun 83 ncu maddesi gereğince ve karşılığında teminat aranmadan sipariş bedelinin en az % 50 si nispetinde avans verilir.

Malzeme stokları

MADDE 4. — Millî Savunma Bakanlığı, bedeli ile bakım ve muhafaza giderleri Bakanlık bütçesinden ödenmek üzere kuruma harb ihtiyatı stokları yaptırabilir. Kurum, bu stokları aynen iade edilmek veya bedeli siparişlere mahsup olunmak şartıyla adı geçen Bakanlığın muvafakatiyle kullanabilir.

İkinci bölüm

Malî hükümler

Sermaye

MADDE 5. — Kurumun sermayesi dört yüz milyon liradır.

Hü.

MADDE 6. — Kurumun sermayesi aşağıdaki kaynaklardan teşekkül eder.

a) Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğünden ve bu Genel Müdürlükçe işletilmekte olan genel sermayelerden devredilecek her çeşit kıymetler,

b) Maliye Bakanlığı Bütçesine her yıl konacak ödenekler,

c) Hazineye ait menkul ve gayrimenkul mallarla 21 nei maddede yazılı fabrika ve sabit tamirhanelerden Bakanlar Kurulu kararıyla kuruma devredilmesi uygun görülenler için 7 nei maddeye göre tesbit olunacak değerler,

d) 9 neu maddeye göre sermayeye eklenecek kârlar.

MADDE 7. — Altıncı maddenin «c» bendi mucibince kuruma devredilecek menkul ve gayrimenkul malların değeri Millî Savunma, Maliye ve İşletmeler Bakanlıklarıyla Kurum mümessillerinden mürekkep bir heyet tarafından takdir ve tesbit olunur.

Krediler

MADDE 8. — Kurum Bakanlar Kurulu kararıyla faizli veya faizsiz, ikramiyeli veya ikramiyesiz, kâra iştirakli veya iştiraksiz tahviller çıkarabileceği gibi on beş yıla kadar vâdeli istikrazlar yapabilir. Bunların tutarı Kurumun itibari sermayesinin yarısını geçemez.

Maliye Bakanlığı kurumun yapacağı on yıl ve daha uzun vâdeli istikrazlara kefalet edebilir.

Kurum yukardaki kayıtlara tâbi olmaksızın Bankalardan ve sair müesseselerden kısa vâdeli krediler alabilir.

Kâr taksimi ve ihtiyatlar

MADDE 9. — Elde edilecek kârlardan, 3460 sayılı Kanunun 42 nei maddesine göre ayrımlar yapıldıktan sonra bakiye, itibari sermayenin dörtte birine balığ oluncıya kadar fevkalâde ihtiyat olarak ayrılır.

Bu miktarlar dolduktan sonra kâr sermayeye ilâve olunur.

Fevkalâde ihtiyatlara, gerekli görüldüğü takdirde, Maliye Bakanlığı Bütçesine konula-

M. S. K.

MADDE 6. — Kurumun sermayesi aşağıdaki kaynaklardan teşekkül eder.

a) Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğünden ve bu müdürlükçe işletilmekte olan döner sermayelerden devredilecek her çeşit kıymetler.

b) Maliye Bakanlığı Bütçesine her yıl konacak ödenekler,

c) Hazineye ait menkul ve gayrimenkul mallarla 20 nei maddede yazılı fabrika ve sabit tamirhanelerden Bakanlar Kurulu kararıyla kuruma devredilmesi uygun görülenler için 7 nei maddeye göre tesbit olunacak değerler,

d) 9 neu maddeye göre sermayeye eklenecek kârlar.

MADDE 7. — 6 nei maddenin c bendi mucibince kuruma devredilecek menkul ve gayrimenkul malların değeri Millî Savunma, Maliye ve İşletmeler Bakanlıkları ile kurum mümessillerinden mürekkep bir heyet tarafından takdir ve tesbit olunur.

Krediler

MADDE 8. — Kurum Bakanlar Kurulu kararıyla faizli veya faizsiz, ikramiyeli ve ikramiyesiz, kâra iştirakli veya iştiraksiz tahviller çıkarabileceği gibi 15 yıla kadar vâdeli istikrazlar yapılabilir. Bunların tutarı kurumun itibari sermayesinin yarısını geçer.

Maliye Bakanlığı kurumun yapacağı on yıl ve daha uzun vâdeli istikrazlara kefalet edebilir.

Kurum yukardaki kayıtlara tâbi olmaksızın bankalardan ve sair müesseselerden kısa vâdeli krediler alabilir.

Kâr taksimi ve ihtiyatlar

MADDE 9. — Elde edilecek kârlardan, 3460 sayılı Kanunun 42 nei maddesine göre ayrımlar yapıldıktan sonra bakiye, itibari sermayenin dörtte birine balığ oluncıya kadar fevkalâde ihtiyat olarak ayrılır.

Bu miktarlar dolduktan sonra kâr sermayeye ilâve olunur.

Fevkalâde ihtiyatlara göre, gerekli görüldüğü takdirde, Maliye Bakanlığı Bütçesine konu-

Eko. K.

MADDE 6. — Millî Savunma Komisyonunun 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Hükümetin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümetin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

MADDE 6. — Kurumun sermayesi aşağıdaki kaynaklardan tereküp eder.

a) Bu kanunun 18 nci maddesi gereğince kuruma intikal edecek her çeşit kıymetler,

b) Hazineye ait menkul ve gayrimenkul mallarla 19 ncu madde gereğince kuruma devredilecek tesislerin 7 nci maddeye göre tesbit olunacak değerleri;

c) 9 ncu maddeye göre sermayeye eklenecek kârlar;

d) Maliye Bakanlığı Bütçesine her yıl konulacak ödenekler.

MADDE 7. — 6 nci maddenin b fıkrası gereğince kuruma devredilecek menkul ve gayrimenkul malların değerleri, Millî Savunma, Maliye ve İşletmeler Bakanlıklarıyla Umumi Mürakabe Heyeti ve kurum temsilcilerinden toplu bir heyet tarafından takdir ve tesbit olunur.

Krediler

MADDE 8. — Kurum, Bakanlar Kurulu kararıyla faizli veya faizsiz, ikramiyeli veya ikramiyesiz, kâra iştirakli veya iştiraksiz uzun vâdeli tahviller çıkarabileceği gibi 15 yıla kadar vâdeli istikrazlar yapabilir. Bunların tutarı kurumun itibari sermayesinin yarısını geçemez.

Maliye Bakanlığı, kurumun yapacağı 10 yıl ve daha uzun vâdeli istikrazlara kefalet edebilir.

Kâr taksimi ve ihtiyatlar

MADDE 9. — Elde edilecek kârlardan 3460 sayılı Kanunun 42 nci maddesine göre ayrımlar yapıldıktan sonra bakıye itibari sermayenin 4 te birine ulaşuncaya kadar fevkalâde ihtiyat olarak ayrılır.

Bu miktarlar dolduktan sonra kâr sermayeye ilâve olunur.

Fevkalâde ihtiyatlara Maliye Bakanlığı Bütçesine konacak ödeneklerle ilâveler yapılabilir.

Eko. K.

MADDE 10. — Milli Savunma Komisyonu-
nun 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Kurum ve müesseselerin he-
sap yılının mebdei, Devlet Bütçe yılının başlan-
gıç tarihinden iki ay sonraki tarihtir.

İlk hesap yılı kanunun yürürlük tarihinden
başlar. Ve mütaakıp hesap yılının yukarıdaki fik-
rada yazılı başlangıç tarihine kadarki zama-
nı da içine alır.

Üçüncü bölüm

İdare ve murakabe organları

MADDE 12. — Hükümetin 12 nci maddesi
aynen kabul edilmiştir.

B. K.

Kurumun zararları yukarda yazılı ihtiyatlardan
karşlanır.

Vergi ve resim muafiyetleri

MADDE 10. — a) Kurumun Millî Savun-
ma Bakanlığına yapacağı teslimlerden elde ede-
ceği kârlar, Kazanç ve Buhran vergileriyle zam-
larından, Gelir ve Kurumlar vergilerinden ve
bu vergiler yerine geçecek olan vergilerden,

b) Kurumun imal edeceği, kara, deniz ve
hava harb teçhizatından sayılan, fertler tara-
findan kullanılması kanunla menedilmiş bulu-
nan vasıtalarla malzemenin imalinde ilk madde
veya yardımcı madde veya işletme malzemesi
olarak kullanılmak üzere kurum tarafından ya-
banı memleketlerden getirilecek maddeler,
(miktarı ve memleket içinde ihtiyaca yeter de-
recede tedarikinin mümkün bulunmadığı Maliye,
Ekonomi ve Ticaret ve İşletmeler Bakanlık-
larının müşterek teklifi üzerine Bakanlar Ku-
rulunca tesbit ve kabul edilmek kaydıyle) ithal
sirasında alınan, Hazineye, Özel İdare ve Bele-
diyelere ait her türlü vergi, resim, harç ve zam-
larından ve gümrük ardiye ücretlerinden,

c) b fıkrasında yazılı maddelerden yurd
içinde kısmen imal ve istihsal edilip satınalma-
cıklar kuruma teslimlerinde Muamele Vergisinden,
muafır.

MADDE 11. — Kurumun hesap yılı, Devlet
Bütçe yılı tarihinden iki ay sonra başlar.

Hü.

cak ödeneklerle ilâveler yapılır.

Kurumun zararları yukarda yazılı ihtiyatlarla karşılanır.

Vergi ve resim muafiyetleri

MADDE 10. — a) Kurumun imal edip Millî Savunma Bakanlığına teslim edeceği emtia ve malzemedən doğacak kazançlar Kazanç, Buhran vergileri ve zamlarından ve bu vergiler yerine kaim olacak vergilerden,

b) Kurumun imal edeceği kara, deniz ve hava harb teçhizatından madut olup efrat tarafından istimali kanunen memnu bulunan ve sair ve malzemenin imalinde ilk madde veya yardımcı madde olarak kullanılmak üzere kurum tarafından hariçten getirilecek iptidai ve yarı mamul maddeler (Miktarı ve memleket içinde ihtiyaca yeter derecede veya kısmen tedarikinin mümkün bulunmadığı, İşletmeler, Maliye ve Ekonomi ve Ticaret Bakanlıklarının müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit ve kabul edilmek kaydıyle) ithal sırasında alınan, Hazineye, Özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç ve zamlarından ve ardiye ücretinden,

c) B fıkrası hükmünden istifade edecek olan maddelerden dâhilde kısmen imal ve istimal edilip kurum tarafından satın alınacak olanları dahi teslimlerinde Muamele Vergisinden muaftır.

MADDE 11. — Kurum ve müesseselerin hesap yılının mebdei, Devlet Bütçe yılının başlangıç tarihinden iki ay sonraki tarihtir.

Üçüncü bölüm

İdare ve murakabe organları

MADDE 12. — Kurumun idare ve murakabe organları şunlardır :

- I - Umumi Heyet
- II - Umumi Murakabe Heyeti
- III - Yönetim Kurulu
- IV - Genel Müdürlük

M. S. K.

lacak ödeneklerle ilâveler yapılır.

Kurumun zararları yukarda yazılı ihtiyatlarla karşılanır.

Vergi ve resim muafiyetleri

MADDE 10 — a) Kurumun imal edip Millî Savunma Bakanlığına teslim edeceği emtia ve malzemedən doğacak kazançlar Kazanç, Buhran vergileri ve zamlarından ve bu vergiler yerine kaim olacak vergilerden,

b) Kurumun imal edeceği kara, deniz ve hava harb teçhizatından madut olup efrat tarafından istimali kanunen memnu bulunan ve sair ve malzemenin imalinde ilk madde veya yardımcı madde olarak kullanılmak üzere kurum tarafından hariçten getirilecek iptidai ve yarı mamul maddeler (miktarı ve memleket içinde ihtiyaca yeter derecede veya kısmen tedarikinin mümkün bulunmadığı, işletmeler, Maliye, Ekonomi ve Ticaret Bakanlıklarının müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit ve kabul kaydıyle) ithal sırasında alınan Hazineye, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç ve zamlarından ve ardiye ücretinden ;

c) (b) fıkrası hükmünden istifade edecek olan maddelerden dâhilde kısmen imal ve istimal edilip kurum tarafından satın alınacak olanları dahi teslimlerinde Muamele Vergisinden muaftır.

MADDE 11. — Kurum ve müesseselerinin hesap yılının mebdei Devlet Bütçe yılının başlangıç tarihinden iki ay sonraki tarihtir.

Üçüncü Bölüm

İdare ve murakabe organları

MADDE 12. — Kurumun idare ve murakabe organları şunlardır :

- I - Umumi Heyet;
- II - » Murakabe Heyeti;
- III - Yönetim Kurulu;
- IV - Genel Müdürlük.

Hü.

M. S. K.

MADDE 13. — Umumi Heyet, 3460 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde yazılı üyelere ilâveten, İşletmeler ve Millî Savunma Bakanlarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Reisi ve reis vekili, mazbata muharriri, kâtibi ve bu komisyon âzası arasında her teşriî yıl içinde seçilecek beş üyenin de katılmasıyla kurulur.

MADDE 14. — Kurumun mürakabe organı, 3460 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde sözü edilen Umumi mürakabe Heyetidir.

MADDE 15. — Kurum ve müesseselerinin muamele ve hesapları üzerinde Umumi Heyetin Umumi Mürakabe Heyetinin yapacağı tetkik ve mürakabe kurum işlerinin hususiyetine uygun bir şekilde, gizli olarak cereyan eder. Bu hususta gereken tertipler her iki heyet tarafından alınır.

3460 sayılı Kanunla bunun tatbik suretini gösterir tüzükte, Umumi Murakabe Heyetine ve diğer mercilere gönderilmesi derpiş olunan her türlü evrak ve vesaikin Kurum Genel Müdürlüğünde ve müessese müdürlüklerinde ve işletmelerde tetkiki esastır. Bunlardan 3460 sayılı Kanuna göre Umumi Murakabe Heyetine tevdiî zaruri olanların tevdi edilmiş şekil ve şartları İşletmeler Bakanlığı ile Umumi Murakabe Heyeti Başkanlığı ve Kurum Genel Müdürlüğü arasında kararlaştırılır.

3460 sayılı Kanunun 10 neu ve 24 nü maddeleri gereğince Umumi Murakabe Heyeti tarafından hazırlanacak raporlar İşletmeler Bakanlığına ve Kurum Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. Bunlardan 3460 sayılı Kanunun 24 nü maddesine müsteniden hazırlanacak Umumi Murakabe Heyeti raporu yalnız Kurum Genel Müdürlüğü tarafından bastırılır.

Kurum ve müesseselerine ait bilânço, kâr ve zarar hesapları, Umumi Mürakabe Heyeti raporları ve umumi heyet zabıt ve kararları tevzi, neşir ve ilân edilmez.

MADDE 13. — Umumi heyet, 3460 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde yazılı üyelere ilâveten, İşletmeler ve Millî Savunma Bakanlarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Reis ve Reisvekili, Mazbata Muharriri, Kâtibi ve bu Komisyon âzası arasından her teşriî yıl içinde seçilecek 5 üyenin de katılması ile kurulur.

MADDE 14. — Kurumun murakabe organı, 3460 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde sözü edilen Umumi Murakabe Heyetidir.

MADDE 15. — Kurum ve müesseselerinin muamele ve hesapları üzerinde Umumi Heyetin ve Umumi Murakabe Heyetinin yapacağı tetkik ve murakabe kurum işlerinin hususiyetine uygun bir şekilde gizli olarak cereyan eder. Bu hususta gereken tertipler her iki heyet tarafından alınır.

3460 sayılı Kanunla bunun tatbik suretini gösterir tüzükte, Umumi Murakabe Heyetine ve diğer mercilere gönderilmesi derpiş olunan her türlü evrak ve vesaikin Kurum Genel Müdürlüğünde ve müessese müdürlüklerinde ve İşletmelerde tetkiki esastır. Bunlardan 3460 sayılı Kanuna göre Umumi Murakabe Heyetine tevdiî zaruri olanların tevdi edilmiş şekil ve şartları İşletmeler Bakanlığı ile Umumi Murakabe Heyeti Başkanlığı ve Kurum Müdürlüğü arasında kararlaştırılır.

3460 sayılı Kanunun 10 neu ve 24 nü maddeleri gereğince Umumi Murakabe Heyeti tarafından hazırlanacak raporlar İşletmeler Bakanlığına ve Kurum Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. Bunlardan 3460 sayılı Kanunun 24 nü maddesine müsteniden hazırlanacak Umumi Murakabe Heyeti raporu yalnız Kurum Genel Müdürlüğü tarafından bastırılır.

Kurum ve müesseselerine ait bilânço, kâr ve zarar hesapları, umumi murakabe heyeti raporları ve umumi heyet zabıt ve kararları tevzi, neşir ve ilân edilmez.

Ek. K.

MADDE 13. — Umumi heyet, 3460 sayılı Kanuna göre kurulan umumi heyettir. Ancak bu heyete İşletmeler ve Millî Savunma Bakanları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Reisi, Reisvekili, Mazbata Muharriri ve Kâtibi ile komisyon âzası arasından her teşriî yıl içinde seçilecek beş üye ilâve olunmuştur.

MADDE 14. — Hükümetin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Kurum ve müesseselerinin muamele ve hesapları üzerinde umumi heyetin ve Murakabe Heyetinin yapacağı tetkik ve murakabe kurum işlerinin hususiyetine uygun bir şekilde gizli olarak cereyan eder. Bu hususta gereken tertipler her iki heyet tarafından alınır.

3460 asyılı Kanunla bunun tatbik susretini gösterir tüzükte, Umumi Murakabe Heyetine ve diğer mercilere gönderilmesi derpiş olunan her türlü evrak ve vesaikin Kurum Genel Müdürlüğünde, müessese müdürlüklerinde ve işletmelerde tetkiki esastır. Bunlardan 3460 sayılı Kanuna göre Umumi Murakabe Heyetine tevdi zaruri olanların tevdi ediliş şekli ve şartları İşletmeler Bakanlığı ile Umumi Murakabe Heyeti Başkanlığı ve Kurum Genel Müdürlüğü arasında kararlaştırılır.

3460 asyılı Kanununun 10 ncü ve 24 ncü maddeleri gereğince Umumi Murakabe Heyeti tarafından hazırlanacak raporlar İşletmeler Bakanlığına ve Kurum Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. Bunlardan 3460 asyılı Kanununun 24 ncü maddesine müsteniden hazırlanacak Umumi Murakabe Heyeti raporu yalnız Kurum Genel Müdürlüğü tarafından bastırılır.

Kurum ve müesseselerine ait bilânço, kâr ve zarar hesapları, Umumi Murakabe Heyeti raporları ve umumi heyet zabıt ve kararları tevzi, neşir ve ilân edilmez.

Kurumun bilânçosu, bilânço yılının bitmesinden itibaren üç ay zarfında tanzim edilerek Murakabe Heyetine verilir. Murakabe Heyeti in-

B. K.

Üçüncü Bölüm

İdare ve Murakabe organları

MADDE 12. — 3460 sayılı Kanuna göre kurulan Umumi heyette Millî Savunma ve İşletmeler Bakanlarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonunun Başkanı, Sözcüsü ve Kâtibi ile her teşriî yıl için bu komisyondan seçilecek beş üye de katılır.

MADDE 13. — Kurum ve müesseselerinin işlem ve hesapları üzerinde Umumi Heyetin ve Umumi Murakabe Heyetinin yapacağı inceleme ve denetlemeler kurum işlerinin hususiyetine uygun bir şekilde gizli olarak yapılır.

3460 sayılı Kanuna göre Umumi murakabe Heyetine ve diğer mercilere gönderilmesi gereken her türlü kâğıt ve vesikalar, Kurum Genel Müdürlüğünde, müessese müdürlüklerinde ve işletmelerde incelenir. Bunlardan adı geçen kanuna göre Umumi Murakabe Heyetine verilmesi zaruri olanların bu heyete ve Umumi Murakabe Heyeti tarafından hazırlanacak raporların İşletmeler Bakanlığına ve Kurum Genel Müdürlüğüne verilme şekli, İşletmeler Bakanlığı, Umumi Murakabe Heyeti Başkanlığı ve Kurum Genel Müdürlüğü arasında kararlaştırılır.

Bu raporların teksir ettirilmesi veya bastırılması Kurum Genel Müdürlüğü tarafından yapılabilir.

Kurum ve müesseselerine ait bilânço, kâr ve zarar hesapları, Umumi Murakabe Heyeti raporları ve Umumi Heyet zabıt ve kararları tevzi, neşir ve ilân edilmez.

Kurumun Bilânçosu, bilânço yılının bitmesinden itibaren üç ay zarfında tanzim edilerek Umumi Murakabe Heyetine verilir. Heyet incelemelerini üç ay içinde tamamlayarak raporunu en geç Kasım ayında İşletmeler Bakanlığına ve kuruma verir.

Hü.

M. S. K.

MADDE 16. — Kurum, Genel Müdürün de üye olarak dâhil bulunduğu yedi kişilik bir yönetim kurulu tarafından idare olunur.

Yönetim kurulu başkanı ile iki üye İşletmeler Bakanının, bir üye Maliye, iki üye Millî Savunma Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin olunurlar.

Genel müdür hariç olmak üzere başkan ve üyelerin hizmet müddetleri üç yıldır. Müddeti bitenlerin yeniden tâyinleri caizdir.

İşletmeler Bakanınca teklif edilecek başkanla bir üyenin Askerî Fabrikalar ve kurumda veya resmî veya hususi endüstri müesseselerinde en az beş yıl başarılı hizmet görmüş olmaları şarttır.

MADDE 17. — Kurum genel müdürlüğü, genel müdürle biri malî ve ticari işlerle meşgul olmak, diğer ikisi yüksek mühendis bulunmak üzere 3 muavinden terekküp eder.

Genel müdür İşletmeler Bakanının teklifi, genel müdür muavinleri genel müdürün inhası ve İşletmeler Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tâyin olunur.

Genel Müdür, Kurumun en büyük icra âmiri olup Kurumun bütün iş ve işletmelerini kanun, tüzük ve yönetmeliklerin gösterdiği esaslarla Yönetim Kurulunun vereceği kararlar dairesinde bunların sâkıt kaldığı hallerde Kurumun iştigal konularının, icaplarına göre ve iş programları çerçevesi içinde sevk ve idare etmek ve bu maksatlarla lüzumlu gördüğü bütün tedbirleri tatbik eylemek hususlarında tam bir yetkiye sahiptir.

Genel Müdür muavinleri, Genel Müdürdan alacakları direktif ve yetki ile onun adına hareket ederler.

MADDE 16. — Kurum, Genel Müdürün de üye olarak dâhil bulunduğu yedi kişilik bir yönetim kurulu tarafından idare olunur.

Yönetim Kurulu Başkanı ile iki üye İşletmeler Bakanının, bir üye Maliye, iki üye Millî Savunma Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin olunurlar.

Genel Müdür hariç olmak üzere başkan ve üyelerin hizmet müddetleri üç yıldır. Müddeti bitenlerin yeniden tâyinleri caizdir.

İşletmeler Bakanınca teklif edilecek başkan ve iki üyeden birinin ve Millî Savunma Bakanınca teklif edilecek iki üyeden birinin Askerî Fabrikalar ve kurumda veya resmî ve hususi endüstri teşekkül ve müesseselerinde veya Millî Savunma Bakanlığının Asfa sanayii ile ilgili teknik teşkilâtında en az beş yıl başarılı hizmet görmüş olmaları şarttır.

MADDE 17. — Kurum Genel Müdürlüğü, Genel Müdürle biri idari, malî ve ticari işlerle meşgul olmak, diğer ikisi yüksek mühendis veya mühendis olmak üzere 3 muavinden terekküp eder.

Genel Müdür, İşletmeler Bakanının teklifi, Genel Müdür muavinleri Genel Müdürün inhası ve İşletmeler Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tâyin olunur.

Genel Müdür, kurumun en büyük icra âmiri olup kurumun bütün iş ve işletmelerini kanun, tüzük ve yönetmeliklerin gösterdiği esaslarla Yönetim Kurulunun vereceği kararlar dairesinde bunların sâkıt hallerde kurumun iştigal konularının icaplarına göre ve iş programları çerçevesi içinde sevk ve idare etmek ve bu maksatlarla lüzumlu gördüğü bütün tedbirleri tatbik eylemek hususlarında tam bir yetkiye sahiptir.

Genel Müdür muavinleri, Genel Müdürdan alacakları direktif ve yetki ile onun adına hareket ederler.

Eko. K.

celemelerini, mütaakıp üç ay içinde ikmal ederek raporunu en geç Kasım ayında İşletmeler Bakanlığına ve kuruma tevdi eder.

MADDE 16. — Kurum, Genel Müdürlüğünün de üye olarak dâhil bulunduğu yedi kişilik bir yönetim kurulu tarafından idare olunur.

Yönetim Kurulu başkanı ile iki üye İşletmeler Bakanının, bir üye Maliye, iki üye Millî Savaş Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin olunurlar.

Genel müdür hariç olmak üzere Başkan ve üyelerin hizmet müddetleri üç yıldır. Müddeti bitenlerin yeniden tâyinleri caizdir.

İşletmeler Bakanınca teklif edilecek başkan ve iki üyeden birinin ve Millî Savunma Bakanınca teklif edilecek iki üyeden birinin Askerî Fabrikalar ve kurumda veya resmî ve hususi endüstri teşekkül ve müesseselerinde veya Millî Savunma Bakanlığının makina ve kimya sanayii ile ilgili teknik teşkilâtında en az beş yıl başarılı hizmet görmüş olmaları şarttır.

MADDE 17. — Kurum Genel Müdürlüğü, bir genel müdürle biri malî ve ticari ve diğer ikisi teknik işlerle meşgul olmak üzere üç genel müdür yardımcısından tereküp eder. Teknik işlerle iştigal edecek iki yardımcının yüksek mühendis veya mühendis olması şarttır.

Genel Müdür İşletmeler Bakanının teklifi, genel müdür yardımcıları, genel müdürün inhası ve İşletmeler Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tâyin olunur.

Genel Müdür, kurumun en büyük icra âmiri olup kurumun bütün iş ve işletmelerini kanun, tüzük ve yönetmeliklerin gösterdiği esaslarla yönetim kurulunun vereceği kararlar dairesinde, bunların sâkit kaldığı hallerde kurumun iştigal konularının icaplarına göre ve iş programları çerçevesi içinde sevk ve idare etmek, bu maksatların ve fabrikaların iç ve dış emniyetlerinin lüzumlu kıldığı bütün tedbirleri almak ve tatbik eylemek hususlarında tam bir yetkiye sahiptir.

Genel Müdür yardımcıları, genel müdürden alacakları direktif ve yetki ile onun adına hareket ederler.

B. K.

MADDE 14. — Kurum, biri genel müdür olmak üzere yedi kişilik bir yönetim kurulunca idare olunur.

Yönetim Kurulu Başkanı ile iki üye İşletmeler Bakanının, iki üye Millî Savunma Bakanının ve bir üye de Maliye Bakanının teklifleri üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla tâyin olunur.

Başkan ve üyelerin (Genel Müdür hariç) hizmet süreleri üç yıldır. Süresi bitenlerin yeniden tâyinleri caizdir.

İşletmeler Bakanınca teklif edilecek Başkan ile iki üyeden birinin ve Millî Savunma Bakanınca teklif edilecek iki, üyeden birinin Askerî Fabrikalarda ve kurumda veya resmî ve hususi endüstri teşekkül ve müesseselerinde veya Millî Savunma Bakanlığının makine ve kimya sanayii ile ilgili teknik teşkilâtında en az beş yıl başarılı hizmet görmüş olmaları şarttır.

MADDE 15. — Kurumun bir Genel Müdürü ve lüzumu kadar yardımcısı bulunur. Genel Müdür ve yardımcılarının yüksek tahsil görmüş olmaları ve teknik işlerle meşgul olacak yardımcıların da yüksek mühendis olmaları şarttır.

Genel Müdür İşletmeler Bakanının teklifi, Genel Müdür yardımcıları Genel Müdürün inhası ve İşletmeler Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tâyin olunur.

Genel Müdür, kurumun en büyük icra âmiri olup kurumun bütün iş ve işletmelerini kanunlara ve tüzüklere, Yönetim Kurulu kararlarına ve kurumun iştigal konularının icaplarına göre sevk ve idare eder. Genel Müdür, tesislerin iç ve dış emniyetini koruyucu her türlü tedbirleri almak ve uygulamakla yetkilidir.

Genel Müdür yardımcıları, Genel Müdürdan alacakları direktif ve yetki ile onun adına hareket ederler.

Hü.

Dördüncü Bölüm

Müteferrik hükümler

Personel işleri

MADDE 18. — Kurum ve kuracağı müesseselerde memur ve hizmetliler menfaatine kurulacak olan kooperatiflerle yardım derneklerinin İdare Meclislerinde, murakıplıklarında çalışacaklar hakkında 3460 sayılı Kanunun 45 ne maddesi hükmü tatbik olunmaz.

MADDE 19. — Millî Savunma Bakanlığı Kurum ve müesseselerinden Kurumun muvafakati ile eğitim ve staj bakımından faydalanabileceği gibi İşletmeler ve Millî Savunma Bakanlıklarınca lüzum görüldüğü zamanlarda fabrikaları sanatkâr erlerle de takviye edebilir.

Sanatkâr erlere Kurumca ehliyetleriyle mütenasip gündelik verilir. Bu müddet zarfında bunlara Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinden aylık, iâşe, ilbas namı altında başkaca bir şey verilmez.

Kuruma intikal edecek tesisler

MADDE 20. — Millî Savunma Bakanlığınca işletilmekte olan aşağıda isimleri yazılı fabrika ve tesislerle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Grup Müdürlüklerinin bütün arazi, her türlü bina, makine, tesisat, alât, edevat, vasita ve malzemeleri, hak ve vecibeleriyle ve muhtelif kanun, tüzük ve yönetmeliklerle Askerî fabrikalara verilmiş bulunan haklar ve yetkilerle birlikte ve 2013, 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin mevcutları, alacakları ve borçları işbu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte

M. S. K.

Dördüncü Bölüm

Müteferrik hükümler

Personel işleri

MADDE 18. — Millî Savunma Bakanlığı, kurum ve müesseselerinden kurumun muvafakati ile eğitim ve staj bakımından faydalanabileceği gibi İşletmeler ve Millî Savunma Bakanlıklarınca lüzum görüldüğü zamanlarda fabrikaları sanatkâr erlerle de takviye edebilir.

Sanatkâr erlere kurumca ehliyetleriyle mütenasip gündelik verilir. Bu müddet zarfında bunlara Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden aylık, iâşe, ilbas namı altında başkaca bir şey verilmez.

Kuruma intikal edecek tesisler

MADDE 19. — Millî Savunma Bakanlığınca işletilmekte olan aşağıda isimleri yazılı fabrika ve tesislerle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Grup müdürlüklerinin bütün arazi, her türlü bina makine, tesisat, alet, edevat, vasita ve malzemeleri, hak ve vecibeleriyle ve muhtelif kanun tüzük ve yönetmeliklerle Askerî fabrikalara verilmiş bulunan haklar ve yetkilerle birlikte 2013, 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin mevcutları, alacakları ve borçları işbu kanunun yü-

Dördüncü Bölüm*Müteferrik Hükümler**Personel İşleri*

MADDE 18. — Millî Savunma Bakanlığı, kurum ve müesseselerinden, kurumun muvafakati ile ve gereken masrafları bu Bakanlığa ait olmak üzere, eğitim ve staj bakımından faydalanabileceği yibi İşletmeler ve Millî Savunma Bakanlıklarınca lüzüm görüldüğü zamanlarda fabrikaları sanatkâr erlerle de takviye edebilir.

Sanatkâr erlere kurumca ehliyetleriyle mütenasip gündelik verilir. Bu müddet zarfında bunlara Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinden aylık, iâşe, ilbas, namı altında başkaca bir şey verilmez.

Kuruma intikal edecek tesisler

MADDE 19. — Millî Savunma Komisyonunun 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dördüncü bölüm*Çeşitli hükümler*

MADDE 16. — Millî Savunma Bakanlığı, kurumun muvafakatiyle, personel yetiştirmek için, masrafları Bakanlık Bütçesinden ödenmek üzere kurum, müessese ve işletmelerinden eğitim ve staj maksadiyle faydalanabilir ve İşletmeler Bakanlığının isteği üzerine müesses ve işletmeleri sanatkâr erlerle de takviye edebilir.

Sanatkâr erlere, ehliyetlerine göre kurumca gündelik verilir. Bu takdirde bunlara Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinden aylık, yiyecek ve giyecek gideri verilmez.

MADDE 17. — Kurum, teknik personel ihtiyacını karşılamak üzere yurt içinde ve dışında öğrenci okutabileceği gibi kendisine lüzumlu mütehassısı elemenlar da yetiştirir.

Kuruma intikal edecek tesisler

MADDE 18. — Aşağıda yazılı fabrika ve tesislerle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Grup müdürlüklerinin bütün menkul ve gayrimenkul mevcutları, alacak ve borçları ve 2013 ve 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerle bundan mütevellit alacak ve borçlar ve çeşitli kanun ve tüzüklerle Askerî Fabrikalara tanınmış olan bütün haklar ve yetkiler bu kuruma intikal eder.

1. Kırıkkale'deki fabrika ve tesislerle diğer bütün binalar,

Kuruma intikal eder.

1. — Kırıkkale'deki bütün bina, fabrika ve tesisler,
2. — Elmedağ barut ve patlayıcı maddeler fabrikası,
3. — Ankara Fişek Fabrikası,
4. — Ankara Silâh Fabrikası (Beşinci kade-me tamirhanesi hariç),
5. — Ankara Marangoz Fabrikası,
6. — Mamak Gaz Maske Fabrikası,
7. — Kayaş Kapsül Fabrikası ve mermi ima-lâthanesi,
8. — Bakırköy Barut Fabrikası,
9. — Silâhtarağa Fişek Fabrikası,

MADDE 21. — M. S. Bakanlığınca işletilen fabrika ve sabit tamirhanelerden atiyen kurumu- nun isteği ve M. S. ve İşletmeler Bakanlıklarının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla kuruma devredilecekler 20 nci madde hükümleri dairesinde Kuruma intikal eder. Şu kadar ki bu tesisler içerisinde tamir işleri dışında istihsal işlerine yarıyacak makine, alât, edevat, malzeme ve hurdalar kurumun ihtiyaç göstereceği her hangi bir anda İşletmeler ve Millî Savunma Bakanlarının kararıyla kuruma devrolunur. Ve kıymetleri ödenmiş sermayeye ilâve olunur.

Kuruma geçecek bu tesislerde çalışan persone- lenden kurumda hizmet alacaklar hakkında da işbu kanunun geçici 3, 4, 5 ve 9 ncu maddeleri hükümleri tatbik olunur.

Kurum fabrika ve işletmelerinden mahiyetle- ri ve gördükleri iş itibarıyla İşletmeler Bakan- lığına bağlı diğer teşekküllere ait fabrika ve sanayi veya maden işletmeleriyle benzerlik ar- zedenleri veya birbirlerini tamamlayıcı mahiyet- te olanları kurumun veya mevcut teşekküllerden diğer birinin bünyesi içinde toplamaya İşletme- ler Bakanlığı yetkilidir. Bu husustaki karar üze- rine Bakanlıkça tesbit edilecek esaslar dairesin- de devredilecek işletme veya fabrikaya ait kıym- tin bunu devredecek kurumun ödenmiş sermaye- sinden tenzili ve devralacak kurumun da öden- miş sermayesine ilâvesi hususunda lüzumlu mu- ameleler ilgili teşekküller tarafından ifa olunur.

MADDE 22. — Yukardaki 20 ve 21 nci mad- deler hükümlerine tevfiakan kuruma yapılacak

rürlüğe girdiği tarihte kuruma intikal eder.

1. Kırıkkale'deki bütün bina, fabrika ve te- sisler,
2. Elmedağ Barut ve patlayıcı maddeler fabrikaları,
3. Ankara Fişek Fabrikası,
4. Ankara Silâh Fabrikası,
5. Ankara Marangoz Fabrikası,
6. Mamak Maske Fabrikası,
7. Kayaş Kapsül Fabrikası ve Mermi İma- lâthanesi,
8. Bakırköy Barut Fabrikası,
9. Silâhtarağa Av Fişegi Fabrikası,

MADDE 20. — Millî Savunma Bakanlığınca işletilen fabrika ve sabit tamirhanelerden âtiyen kurumun isteği ve M. S. ve İşletmeler Bakan- lıklarının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kara- rıyla kuruma devredilecekler 19 ncu madde hü- kümleri dairesinde kuruma intikal eder. Şu ka- dar ki bu tesisler içerisinde tamir işleri dışında istihsal işlerine yarıyacak makine, alât, edevat, malzeme ve hurdalar kurumun ihtiyaç göstere- ceği her hangi bir anda İşletmeler ve Millî Sa- vunma Bakanlarının kararıyla kuruma devrolu- nur ve kıymetleri ödenmiş sermayeye ilâve olu- nur.

Kuruma geçecek bu tesislerde çalışan persone- lenden kurumda hizmet alacaklar hakkında da işbu kanunun geçici 3, 4, 5 ve 9 ncu maddeleri hükümleri tatbik olunur.

Kurum fabrika ve işletmelerinden mahiyetle- ri ve gördükleri iş itibarıyla İşletmeler Bakan- lığına bağlı diğer teşekküllere ait fabrika ve sa- nayi veya maden işletmeleriyle benzerlik arze- denleri veya birbirini tamamlayıcı mahiyette olanları kurumun veya mevcut teşekküllerden di- ğer birinin bünyesi içinde toplamaya İşletmeler Bakanlığı yetkilidir. Bu husustaki karar üzerine Başkanlıkça tesbit edilecek esaslar dairesinde devredilecek işletme veya fabrikaya ait kıymetin bunu devredecek kurumun ödenmiş sermayesin- den tenzili ve devralacak kurumun da ödenmiş sermayesine ilâvesi hususunda lüzumlu muame- leler ilgili teşekküller tarafından ifa olunur.

MADDE 21. — Yukarıdaki 19 ve 20 nci maddeler hükümlerine tevfiakan kuruma yapıla-

Bko. K.

B. K.

2. Elmadağ Barut ve Patlayıcı Maddeler fabrikaları,

3. Ankara Fişek Fabrikası,

4. Ankara Silâh Fabrikası,

5. Ankara Marangoz Fabrikası,

6. Mamak Gaz Maske Fabrikası,

7. Kayaş Kapsül Fabrikası ve Mermi İma-lâthanesi,

8. Bakırköy Barut Fabrikası,

9. Silâhtarğa Av Fişegi Fabrikası.

MADDE 20. — Millî Savunma Komisyonu-
nun 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — 18 nci maddede yazılı olan-
lar dışında kalıp da Millî Savunma Bakanlığın-
ca işletilen fabrika ve sabit tamirhaneler, Ku-
rumun isteği ve Millî Savunma, İşletmeler Ba-
kanlıklarının teklifi üzerine ilerde Bakanlar Ku-
rulu kararıyle kuruma 18 nci madde hükümle-
rine göre devredilebilir.

Şu kadar ki sözü edilen tesisler içinde doğ-
rudan doğruya istihsale yarıyan makineler, alât,
edevat, malzeme ve hurdalar kurumun isteği
üzerine Millî Savunma ve İşletmeler Bakanlık-
larının kararıyle kuruma intikal eder ve bun-
ların kıymetleri ödenmiş sermayeye ilâve olu-
nur.

MADDE 21. — Millî Savunma Komisyonu-
nun 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — 18 nci ve 19 ncu maddeler
hükümlerine göre yapılacak devir, intikal, fe-

Hü.

devir ve intikallerle bu intikallerin istilzam ettiği devir, ferağ, tescil ve işletmelerden dolayı hiçbir vergi, resim ve harç alınmaz.

MADDE 23. — Kurum, çalışma konularına giren işler için lüzumlu olan arazi, arsa ve binalardan özel kişilere ait olanları Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ve İşletmeler Bakanının tasvibiyle Menafii Umumiye İstimlâk Kararnamesi gereğince kamulaştırabilir.

Bu mallardan; genel, katma, özel bütçeli dairelere, Devlet Ekonomi kurum ve müesseselerine ait olanlar İşletmeler Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla bedel takdiri suretiyle satın alınır. Bu bedel Maliye ve İşletmeler Bakanlıklarıyla ilgili daire ve teşekkülün ve kurumun birer temsilcisinden ve mahallî bayındırlık başmühendisinden kurulu bir heyet tarafından takdir olunur.

MADDE 24. — Kurumun ve kuracağı müesseselerin malları, Devlet mallarının hak ve rüçhanlarını haizdir. Gayrimenkullerine karşı kamulaştırma hükümleri de uygulanmaz.

MADDE 25. — Kurum ve müesseseleri üzerinde 3460 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi Bakanlığının ve 3008 sayılı İş Kanununa göre Çalışma Bakanlığının haiz olduğu görev ve yetkiler İşletmeler Bakanlığınca ifa ve istimal olunur.

Emniyet ve muhafaza

MADDE 26. — a) Kurum ve müesseselerine ait fabrikalar, atelyeler, depolar ve diğer binalar 1110 No.lı Askerî Memnu Mıntakalar Kanununun tatbikatı bakımından askerî mebaniden sayılır.

İşletmeler Bakanlığınca lüzumlu görüldüğü takdirde fabrika ve diğer tesislerin haricen muhafaza ve emniyeti için M. S. Bakanlığınca lüzumu kadar silâhlı birlikler bu işe tahsis edilebilir.

Kurum ve müesseseleri işçilerinin 5018 sayılı Kanuna göre kurabilecekleri işçi sendikalarının

M. S. K.

çak devir ve intikallerle bu intikallerin istilzam ettiği devir, ferağ tescil ve işlemlerden dolayı hiçbir vergi, resim ve harç alınmaz.

MADDE 22. — Kurum, çalışma konularına giren işler için lüzumlu olan arazi, arsa ve binalardan özel kişilere ait olanları Genel Müdürün teklifi ve yönetim kurulunun kararı ve İşletmeler Bakanının tasvibiyle Menafii Umumiye İstimlâk Kararnamesi gereğince kamulaştırılabilir.

Bu mallardan, genel, katma, özel bütçeli dairelere, Devlet Ekonomi Kurum ve müesseselerine ait olanlar İşletmeler Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla bedel takdiri suretiyle satın alınır. Bu bedel Maliye ve İşletmeler Bakanlıklarıyla ilgili daire ve teşekkülün ve kurumun birer temsilcisinden ve mahallî Bayındırlık Başmühendisinden kurulu bir heyet tarafından takdir olunur.

MADDE 23. — Kurumun ve kuracağı müesseselerin malları, Devlet mallarının hak ve rüçhanlarını haizdir. Gayrimenkullerine karşı kamulaştırma hükümleri de uygulanamaz.

MADDE 24. — Kurum ve müesseseleri üzerinde 3460 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi Bakanlığının ve 3008 sayılı İş Kanununa göre Çalışma Bakanlığının haiz olduğu görev ve yetkiler İşletmeler Bakanlığınca ifa ve istimal olunur.

Emniyet ve muhafaza

MADDE 25. — a) Kurum ve müesseselerine ait fabrikalar, atelyeler, depolar ve diğer binalar 1110 numaralı Askerî Memnu Mıntakalar Kanununun tatbikatı bakımından askerî mebaniden sayılır.

İşletmeler Bakanlığınca lüzumlu görüldüğü takdirde fabrika ve diğer tesislerin haricen muhafaza ve emniyeti için Milli Savunma Bakanlığınca lüzumu kadar silâhlı birlikler bu işe tahsis edilebilir.

Kurum ve müesseseleri işçilerinin 5018 sayılı Kanuna göre kurabilecekleri işçi sendikalarının

Eko. K.

MADDE 22. — Kurumun çalışma konularına giren işler için lüzumlu olan arazi, arsa ve binalardan özel kişilere ait olanlar genel müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ve İşletmeler Bakanının tasvibi ile Menafii Umumiye İstimlak Kararnamesi gereğince kamulaştırılabilir.

Bu mahallerden; genel, katma, özel bütçeli dairelere, Devlet Ekonomi kurum ve müesseselerine ait olanlar İşletmeler Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla bedel takdiri suretiyle satın alınır. Bu bedel Maliye ve İşletmeler Bakanlıklarıyla ilgili daire ve teşekkülün ve kurumun birer temsilcisinden ve mahallî Bayındırlık başmühendisinden kurulu bir heyet tarafından takdir olunur.

MADDE 23. — Hükümetin 24 nci maddesi 23 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Kurum ve müesseseleri üzerinde 3460 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi ve Ticaret Bakanlığının ve İş Kanununa ve çalışma mevzuatına göre Çalışma Bakanlığının haiz olduğu görev ve yetkiler İşletmeler Bakanlığınca ifa ve istimal olunur. İşletmeler Bakanlığı lüzum görürse, adı geçen bakanlıkların mütehasıs elemanlarından da bu hususlarda faydalanabilir.

Emniyet ve muhafaza

MADDE 25. — a) Kurum ve müesseselerine ait fabrikalar, atelyeler, depolar ve diğer binalar 1110 numaralı Askerî Memnu Mıntakalar Kanununun tatbikatı bakımından askerî mebaniden sayılır.

İşletmeler Bakanlığınca lüzumlu görüldüğü takdirde fabrika ve diğer tesislerin haricen muhafaza ve emniyeti için Millî Savunma Bakanlığınca lüzumu kadar silâhlı birlikler bu işe tahsis edilebilir.

Kurum ve müesseseleri işçilerinin 5018 sayılı Kanuna göre kurabilecekleri işçi sendikalarının

B. K.

rağ ve tescil işlemlerinden dolayı hiçbir vergi, resim ve harç alınmaz.

MADDE 21. — Kurumun çalışma konularına giren işler için lüzumlu olan arazi, arsa ve binalardan özel kişilere ait olanlar genel müdürün teklifi ve yönetim kurulunun kararı ve İşletmeler Bakanının tasvibiyle Menafii Umumiye İstimlak Kararnamesi gereğince kamulaştırılabilir.

Bu mallardan genel, katma ve özel bütçeli dairelere ve İktisadî Devlet Teşekkül müesseselerine ait olanlar, İşletmeler Bakanının teklifi, Bakanlar Kurulu kararıyla ve bedel takdiri suretiyle satın alınır. Bu bedel Maliye ve İşletmeler Bakanlıkları, ilgili daire ve teşekkülün ve kurumun birer temsilcisi ile, mahallî Bayındırlık temsilcisinden müteşekkil bir heyet tarafından takdir olunur.

MADDE 22. — Kurumun ve kuracağı müesseselerin malları, Devlet mallarının hak ve ruçhanlarını haizdir. Gayrimenkulleri kamulaştıramaz.

MADDE 23. — İş Kanununa ve çalışma mevzuatına göre kurum ve müesseseleriyle işletmeleri üzerindeki Çalışma Bakanlığının yetkileri İşletmeler Bakanlığı tarafından kullanılır.

MADDE 24. — a) Kurum ve müesseselerine ait fabrikalar, atelyeler, depolar ve diğer binalar 1110 sayılı Askerî Memnu Mıntakalar Kanununun tatbikatı bakımından askerî mebaniden sayılır.

Bunlardan askerî müfrezeler tarafından muhafazasına lüzum görülecekler mahal ve zaman itibarıyla Millî Savunma ve İşletmeler Bakanlıklarınca birlikte tesbit olunur.

Kurum ve müesseseleri işçilerinin 5018 sayılı Kanuna göre kurabilecekleri işçi sendikalarının bütün teşebbüs ve faaliyetleri ve adı geçen kanun

Hü.

bütün teşebbüs ve faaliyetleri ve kanun hükümlerinin tam olarak tatbiki ayrıca kurum tarafından da takip edilir.

b) Kurum ve müesseselerine ait bütün iş yerlerinde siyasi maksatla toplantılar, siyasi nümayişler yapılamıyacağı gibi bu maksatla kurum mensuplarına sözlü veya yazılı telkinatta bulunulamaz.

c) b fıkrası hükmüne muhalif hareket edenlerle Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nei maddelerinde yazılı olan suçları kurum ve müesseseleri mensupları arasında işliyenler hakkında, Askerî Ceza Kanununun 148 nei maddesinde yazılı cezalar verilir.

Tüzük yapılması

MADDE 28. — Bu kanunun tatbik suretini gösterir bir tüzük yapılır.

Kaldırılan kanunlar

MADDE 27. — Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesine dair olan 2013 numaralı Kanunla buna ek 2236 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

Beşinci bölüm

Geçici hükümler

Başlangıç bilânçosu

GEÇİCİ MADDE 1. — Kurumun, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir başlangıç bilânçosu tanzim olunur.

Başlangıç bilânçosunun aktifine :

İşbu kanunun 20 nei maddesi gereğince kuruma intikal edecek olan fabrika ve tesislerle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Grup

M. S. K.

bütün teşebbüs ve faaliyetleri ve kanun hükümlerinin tam olarak tatbiki ayrıca kurum tarafından da takip edilir.

b) Kurum ve müesseselerine ait bütün iş yerlerinde siyasi maksatla toplantılar, siyasi nümayişler yapılamıyacağı gibi bu maksatla kurum mensuplarına sözlü veya yazılı telkinatta bulunulamaz.

c) (b) fıkrası hükmüne muhalif hareket edenlerle Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nei maddelerinde yazılı olan suçları kurum ve müesseseleri mensupları arasında işliyenler askerî mahkemelere verilir ve haklarında Askerî Ceza Kanununun 148 nei maddesi hükümleri tatbik olunur.

ç) Asfa Kurumu teşkilât ve müesseselerinde vazife alacak olan subay, subay yüksek mühendis, mühendis, askerî mühendis ve kimyagerle sivil mühendis, yüksek mühendis ve kimyagerler ve sivil memurlar yabancı kadınlarla evlenemezler. Evlenmiş olanlarla evlenecekler hakkında 1393 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Tüzük yapılması

MADDE 27. — Bu kanunun tatbik suretini gösterir bir tüzük yapılır.

Kaldırılan Kanunlar

MADDE 26. — Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesine dair olan 2013 numaralı Kanunla buna ek 2236 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

Beşinci Bölüm

Geçici hükümler

Başlangıç bilânçosu

GEÇİCİ MADDE 1. — Kurumun bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir başlangıç bilânçosu tanzim olunur.

Başlangıç bilânçosunun aktifine :

a) İşbu kanunun 19 neu maddesi gereğince kuruma intikal edecek olan fabrika ve tesislerle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve grup

Eko. K.

bütün teşebbüs ve faaliyetleri ve kanun hükümlerinin tam olarak tatbiki ayrıca kurum tarafından da takip edilir.

b) Kurum ve müesseselerine ait bütün iş yerlerinde siyasi maksatla toplantılar, siyasi nümayişler yapılamıyacağı gibi bu maksatla kurum mensuplarına sözlü veya yazılı telkinatta da bulunulamaz.

c) b fıkrası hükmüne muhalif hareket edenlerle Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nei maddelerinde yazılı olan suçları kurum müesseseleri mensupları arasında işliyenler hakkında Askerî Ceza Kanununun 148 nei maddesinde yazılı cezalar verilir.

d) Kurumun teşkilât ve müesseselerinde vazife alacak olan subay, subay yüksek mühendis ve mühendis, askerî yüksek mühendis ve mühendis ve kimyagerler, sivil yüksek mühendis ve mühendis kimyager ve sivil memurlar yabancı kadınla evlenemezler.

Evlenmiş olanlarla evlenecekler hakkında 1393 sayılı Kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 27. — Hükümet teklifinin 28 nei maddesi 27 nei madde olarak kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Hükümet tasarısının 27 nei maddesi 26 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Beşinci bölüm

Geçici hükümler

Başlangıç Bilânçosu

GEÇİCİ MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonunun geçici birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

hükümlerinin tam olarak tatbiki kurum tarafından da takip edilir.

b) Kurum ve müesseselerine ait bütün iş yerlerinde siyasi maksatla toplantılar, nümayişler yapılamıyacağı gibi bu maksatla kurum mensuplarına sözlü veya yazılı telkinlerde de bulunulamaz.

c) (b) fıkrası hükmüne muhalif hareket edenlerle Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nei maddelerinde yazılı suçları kurum ve müesseseleri mensupları arasında işliyenler hakkında Askerî Ceza Kanununun 148 nei maddesinde yazılı cezalar tatbik olunur.

d) Kurum topluluğunda vazife alacak olan bilûmum memurlar, yabancı kadınlarla evlenemezler. Evlenmiş olanlarla evlenecekler hakkında 1393 sayılı Kanunun hükümleri tatbik olunur.

Tüzük yapılması

MADDE 25. — Hükümetin 28 nei maddesi 25 nei madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Kaldırılan hükümler

MADDE 26. — Hükümetin 27 nei maddesi 26 nei madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Beşinci bölüm

Geçici hükümler

Başlangıç bilânçosu

GEÇİCİ MADDE 1. — Kurumun, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir başlangıç bilânçosu tanzim olunur.

Başlangıç bilânçosunun aktifine

a) 18 nei madde gereğince kuruma intikal edecek bütün menkul ve gayrimenkullerin defter

Hiü.

müdürlüklerinin bütün arazi, her türlü bina, makine, tesisat, alet ve edevat, vasıta ve malzemeleri (Ham madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, yarı mamül ve mamüller, hurdalar, ilâh...), demirbaşlar, mefruşat, büro levazımı ve teçhizatından mevcutları ve bilûnum alacakları ile 2013, 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerinden bütün mevcutları ve alacakları iktisap tarihindeki bedelleri ve defter kıymetleri gözetilerek, İşletmeler Bakanlığının tâyin edeceği uzmanlar heyeti vasıtasıyla bu Bakanlıkça belirtilecek esas ve şartlar dâhilinde, devir tarihinde tadat ve tesbit olunacak kıymetleri, dercolunur.

Uzmanlar heyetinde Millî Savunma Bakanlığının da mümessili bulunur.

Başlangıç bilânçosunun pasifine :

a) İşbu kanunun 20 nci maddesi gereğince kuruma intikal edecek olan fabrika ve tesislerle, Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Grup müdürlüklerinin ve 2013 ve 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin borçları,

b) Bilânçonun aktifine ait kıymetler arasında tadat ve tesbit edilmiş olup Millî Savunma Bakanlığına teslimi gereken her nevi imalât safhası tamamlanmış veya tamamlanmamış mamüller aktifteki bedelleri ile,

c) Çürük alacaklar için usulü dairesinde ayrılacak karşılıklar, dercolunur.

Bu suretle tanzim olunacak başlangıç bilânçosunun aktif yekûnundan pasif yekûnunun tenzili suretiyle bulunacak fark işbu kanunun 6 nci maddesinin a fıkrasında yazılı sermayeyi teşkil eder.

20 nci madde gereğince devredilecek kıymetlerin tadat ve tesbitinde çalışmak üzere İşletmeler Bakanlığınca tâyin edilecek uzmanlar heyeti üye ve elemanlarına bu Bakanlığın takdiri ile kurum masraflarından karşılanmak üzere münasip bir ücret verilir. Bunların harca ve sair zaruri masrafları da kurumca karşılanır.

M: S. K.

müdürlüklerinin bütün arazi, her türlü bina, makina, tesisat, alât ve edevat vasıta ve malzemeleri (ham madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, yarı mamul ve mamuller, hurdalar ilâ...) demirbaşlar, mefruşat, büro levazımı ve teçhizatından mevcutları ile 2013 ve 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerinin aynı mevcutlarının defter kıymetleri;

b) Bugünkü değerleri defter kıymetlerinin dununda bulunan veya defter kıymeti olmayanların, İşletmeler Bakanlığınca tâyin edilecek uzmanlar heyeti vasıtasıyla ve bu Bakanlıkça belirtilecek esas ve şartlar dâhilinde takdir edilecek kıymetleri;

c) Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü'nün ve 2013 ve 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin nakit ve alacakları dercolunur.

Uzmanlar Heyetince Millî Savunma Bakanlığının da mümessili bulunur.

Başlangıç bilânçosunun pasifine :

a) İşbu kanunun 19 ncu maddesi gereğince kuruma intikal edecek olan fabrika ve tesislerle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve grup müdürlüklerinin ve 2013 ve 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin borçları;

b) Bilânçonun aktifine ait kıymetler arasında tadat ve tesbit edilmiş olup Millî Savunma Bakanlığına teslimi gereken her nevi imalât safhası tamamlanmış veya tamamlanmamış mamuller aktifteki bedelleri ile;

c) Çürük alacaklar için usulü dairesinde ayrılacak karşılıklar dercolunur.

Bu suretle tanzim olunacak başlangıç bilânçosunun aktif yekûnundan pasif yekûnunun tenzili suretiyle bulunacak fark işbu kanunun 6 nci maddesinin (a) fıkrasında yazılı sermayeyi teşkil eder.

19 ncu madde gereğince devredilecek kıymetlerin tadat ve tesbitinde çalışmak üzere İşletmeler Bakanlığınca tâyin edilecek uzmanlar heyeti üye ve elemanlarına bu Bakanlığın takdiri ile kurum masraflarından karşılanmak üzere münasip bir ücret verilir. Bunların harca ve sair zaruri masrafları da kurumca karşılanır.

Eko. K.

B. K.

kıymetleri,

b) Bunlardan bugünkü değerleri kıymetlerinden aşağı olanların veya defter kıymetleri olmayanların, İşletmeler Bakanlığınca tâyin edilecek ve Millî Savunma Bakanlığının bir temsilcisini de ihtiva edecek uzmanlar heyeti vasıtasıyla ve İşletmeler Bakanlığınca belirtilecek esas ve şartlar dâhilinde takdir edilecek kıymetleri,

c) Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğünün ve 2013, 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin nakit ve alacakları, dercolunur.

Başlangıç bilânçosunun pasifine

a) Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğünün ve 2013, 2236 sayılı kanunlar gereğince işletilmekte olan döner sermayelerin borçları,

b) Bilânçonun aktifine ait kıymetler arasında yer alacak olup Millî Savunma Bakanlığına teslimi gereken her nevi imalât safhası tamamlanmış veya tamamlanmamış mamûllerin aktifteki bedelleri,

c) Çürük alacaklar için usulü dairesinde ayrılacak karşılıklar, dercolunur.

Bu suretle aktif ve pasif kısımlarına dercolunan kıymetler toplamı arasındaki fark 6 ncı maddenin a fıkrasında yazılı sermayeyi teşkil eder.

Kurumun ilk hesap yılı kanunun yürürlük tarihinden başlar ve mütaakip hesap yılının 11 ncı maddede yazılı başlangıç tarihine kadarki zamanı da içine alır.

Hü.

M. S. K.

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici birinci maddenin pasif kısmı (b) fıkrasında sözü edilen mamullerden bu nevi imalât safhası tamamlanmış olanlar bilâ bedel Millî Savunma Bakanlığına teslim olunur.

Yarı mamuller ise ikmal edildikten sonra Millî Savunma Bakanlığına teslim olunur ve ikmalleri için kurumca ihtiyar olunan masraflar, bu masraflar nispetinde ilâve olunacak kârlarla birlikte, Millî Savunma Bakanlığında tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — a) Kurum ve müesseselerinin işçileri hakkında müktesep hakları ihlâl etmeyecek surette özel bir kanunla - işçi sigortalarına devroluncaya kadar 26 . I . 1939 tarihli ve 3575 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

b) Geçici 4 ncü maddeye göre kurum ve müesseselerinde hizmet alacak subay ve askerî memur ve sivil maaşlı memurların emeklilik işlemlerinde 1683 sayılı Kanun hükümlerine göre iktisap etmiş oldukları bütün fiili ve aylık hesabında nazara alınmak üzere itibari hizmetleri sayılır. Bunlar 3575 sayılı Kanunla kurulan sandık kaldırıluncaya kadar bu sandığın (A) kısmına dâhil olarak bu kısmın sağladığı haklardan faydalanırlar .

c) 3575 sayılı Kanuna göre Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinden sandığa yapılmakta olan % 3 ve % 5 nispetindeki ödemeler kendi mensupları için kurum tarafından yapılır.

d) Sandık yönetim kuruluna Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne seçilmiş dört üyenin görevleri bu kanunun yürürlüğü tarihinde hitam bulur. Yerlerine kurum mensupları arasından dört üye aynı esaslar dâhilinde kurumca seçilir.

e) Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne tâbi iken Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında bırakılmış olan fabrika ve sabit tanirhaneler işçileri hakkında da (a) fıkrası hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

f) 26 . I . 1939 tarihli ve 3575 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne verilmiş olan Yönetim Kurulu

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici birinci maddenin pasif kısmı (b) fıkrası da sözü edilen mamullerden her nevi imalât safhası tamamlanmış olanlar ile devir tarihinde yarı mamul halde olup Millî Savunma Bakanlığınca ikmalinden sarfınazar edilmiş olan siparişler bilâ bedel Millî Savunma Bakanlığına teslim olunur.

İkmal edilecek yarı mamuller ise ikmal edildikten sonra Millî Savunma Bakanlığına teslim olunur ve ikmalleri için kurumca ihtiyar olunan masraflar, bu masraflar nispetinde ilâve olunacak kârlarla birlikte, Millî Savunma Bakanlığında tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — a) Kurum ve müesseselerinin işçileri hakkında müktesep hakları ihlâl etmeyecek surette özel bir kanunla İşçi Sigortalarına devroluncaya kadar 26 . I . 1939 tarihli ve 3575 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

b) Kurum ve müesseselerinde hizmet alacak aylıklı veya ücretli memur ve hizmetliler (a) fıkrasında sözü edilen sandığın (A) kısmına dâhil olarak bu kısmın sağladığı haklardan faydalanırlar.

c) 3575 sayılı Kanuna göre Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinden sandığa yapılmakta olan % 3 ve 5 nispetindeki ödemeler kendi mensupları için kurum tarafından yapılır.

d) Sandık yönetim kuruluna Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne seçilmiş olan dört üyenin görevleri bu kanunun yürürlüğü tarihinde hitam bulur. Yerlerine kurum mensupları arasından dört üye aynı esaslar dâhilinde kurumca seçilir.

e) 26 . I . 1939 tarihli ve 3575 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne verilmiş olan Yönetim Kurulu Başkanlığı görevi kurum genel müdürlüğüne ait olup kanunun 8 ve 44 ncü maddelerinde yazılı yetkilerden kurum ve müesseseleri mensuplarına taallük edenler kurum genel müdürlüğüne kullanılır.

Eko. K.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonunun geçici ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millî Savunma Komisyonunun geçici üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici birinci maddenin pasif kısmı (b) fıkrasında sözü edilen mamullerden her nevi imalât safhası tamamlanmış olanlarla devir tarihinde yarı mamul halde olup Millî Savunma Bakanlığınca ikmalinden vazgeçilmiş olan siparişler bedelsiz Millî Savunma Bakanlığına teslim olunur.

İkmal edilecek yarı mamuller ise ikmal edildikten sonra Millî Savunma Bakanlığına teslim olunur ve ikmalleri için kurumca yapılan masraflar, bu masraflar nispetinde ilâve olunacak kârlarla birlikte Millî Savunma Bakanlığından tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 3 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

M. S. K.

Başkanlığı görevi kurum genel müdürlüğüne ait olup kanunun 8 ve 44 nci maddelerinde yazılı yetkilerden kurum ve müesseseleri mensuplarına taallük edenler kurum genel müdürlüğüne kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 4. — a) 20 nci maddede yazılı yerlerde çalışan subay, askerî memur ve sivil maaşlı memurlardan kurum ve müesseselerinde vazifelendirileceklere keyfiyet bu kanunun neşrini müteakıp yazı ile bildirilir. Bunlar sözü edilen tebligattan itibaren bir ay zarfında ve herhalde kanunun yürürlüğü tarihinden 15 gün evvel kurum ve müesseselerinde hizmet alıp almayacaklarını yazılı olarak Millî Savunma Bakanlığına ve Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne bildirirler.

Kurumun 1950 yılı teşkilât kadroları Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne hazırlanır. Ve kanunun yürürlüğü tarihinden evvel İşletmeler Bakanının tasdikına sunulur.

Bu kanundaki tebliğ işleri ve Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne yapılır.

Kurumda hizmet alan subay, subay yüksek mühendis ve mühendisler, askerî yüksek mühendis ve mühendisler, subay kimyagerlerle askerî memurların askerlikle olan alâkaları kesilir. Ve askerlik sıfatları nihayet bulur. Kurumca kendilerine vazife verilmiyenlerle kurumda hizmet kabul etmiyenler Millî Savunma Bakanlığı Teşkilâtına alınır.

b) Evvelce Askerî Fabrikalar (kara, deniz, hava) ve endüstri dairesi hesabına tahsil ettirilerek yetiştirilmiş ve halen M. S. B. Teşkilâtında çalışmakta olan subay ve askerî yüksek mühendis, mühendis ve Kimyagerler Kanununun yürürlüğü tarihinden evvel müracaat ettikleri takdirde Bakanlığın ve Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü'nün muvafakatleri şartıyla kuruma nakledilirler.

c) 20 nci maddede sayılan yerlerde çalışan subay, subay yüksek mühendis ve mühendis, askerî yüksek mühendis ve mühendis, subay kimyagerlerle askerî ve sivil memurlardan M. S. B. Teşkilâtında çalışmasına lüzum görülenler işbu kanunun yayını tarihinden itibaren iki ay içinde ve en geç kanunun yürürlüğü tarihinden on beş gün evveline kadar M. S. Bakanlığınca As-

GEÇİCİ MADDE 4. — a) 19 ncu maddede yazılı yerlerde çalışan subay; askerî memur ve sivil maaşlı memurlardan kurum ve müesseselerinde vazifelendirileceklere keyfiyet bu kanunun neşrini müteakıp yazı ile bildirilir. Bunlar sözü edilen tebligattan itibaren on beş gün zarfında kurum ve müesseselerinde hizmet alıp almayacaklarını yazılı olarak Millî Savunma Bakanlığına ve Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne bildirirler.

Kurumca kendilerine vazife verilmiyenlerle kurumda hizmet kabul etmiyenler bu kanunun 11 nci maddesinde yazılı iki aylık süre içinde Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtına alınır.

Kurumda hizmet alacak subay; subay yüksek mühendis ve mühendisler, askerî yüksek mühendis ve mühendisler, subay kimyagerler ve askerî memurların 1076 sayılı Kanun, ek ve tadilleri hükümleri mahfuz kalmak üzere kurumda vazifeye tâyinleri tarihinden itibaren muvazzaflık sıfatları nihayet bulur. Bu tarihe kadar kurumda geçecek hizmetleri için ordudaki bütün hakları mahfuzdur.

Kurumun kesin teşkilât kadroları tesbit edilinceye kadar tatbik olunacak muvakkat kadroları Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne hazırlanır ve kanunun yürürlüğü tarihinden evvel İşletmeler Bakanının tasdikına sunulur.

Bu kanundaki tebliğ işleri Askerî Fabrikalar veya Kurum Genel Müdürlüğüne yapılır.

b) (a) fıkrasındaki işlemler tekemmül edilinceye kadar kanunun yürürlüğü tarihinde askerî fabrikalarda çalışmakta bulunanların maaş; ücret ve sair bütün istihkakları özel kanunlarına göre eskisi gibi işleme tâbi tutulur. Ödemeler kurum tarafından yapılır.

Bu işlemler kanunun 11 nci maddesinde yazılı iki aylık müddeti geçemez.

c) Evvelce Askerî Fabrikalar (Kara; Deniz; Hava) ve Millî Savunma Bakanlığı hesabına tahsil ettirilerek yetiştirilmiş ve halen

Eko. K.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millî Savunma Komisyonunun geçici dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 4. — a) 18 nci maddede yazılı yerlerde çalışan subay, askerî memur ve sivil maaşlı memurlardan kurumda görevlendirilecekler keyfiyet bu kanunun neşrini müteakıy yazı ile bildirilir. Bunlar sözü edilen tebliğden itibaren 15 gün zarfında kurumda vazife alıp almayacaklarını yazılı olarak Millî Savunma Bakanlığı ile Askerî Fabrikalar veya kurum Genel Müdürlüğüne bildirirler.

Kendilerine tebliğat yapılmıyanlarla kurumdaki vazife kabul etmeyenler Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında kalırlar.

Kurumda vazife alacak subay ve askerî memurların 1076 sayılı Kanun, ek ve tadilleri hükümleri mahfuz kalmak üzere, kurumda vazifeye tâyinleri tarihinden itibaren muvazzaflık sıfatları hitam bulur.

Bu suretle kurumda kalacakların tâyin tarihine, Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında kalacakların ayrılma tarihine kadar kurumda geçen hizmetleri için ordudaki bütün hakları mahfuzdur.

Kurumun kesin teşkilât kadroları tesbit edilinceye kadar tatbik olunacak ilk kadrolar Askerî Fabrikalar veya Kurum Genel Müdürlüğüne hazırlanır ve İşletmeler Bakanının tasdiğine sunulur.

Bu kanundaki tebliğ işleri Askerî Fabrikalar veya Kurum Genel Müdürlüğüne yapılır.

b) (a) fıkrasındaki işlemler tamamlanmaya kadar, kanunun yürürlüğü tarihinde Askerî Fabrikalarda çalışmakta bulunanların maaş, ücret ve bütün istihkakları, özel kanunlarına göre emsali gibi işleme tâbi tutulur. Ödemeler Kurum tarafından yapılır. Bu işlemler 30 Nisan 1950 tarihini geçemez.

c) Askerî fabrikalar (Kara, Deniz, Hava) ve Millî Savunma Bakanlığı hesabına tahsil ettirilerek yetiştirilmiş ve halen Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında çalışmakta olan subay ve askerî yüksek mühendis, mühendis ve kimyagerler müracaat ettikleri takdirde Millî Savunma

Hü.

keri Fabrikalardan alınabilirler. Bu gibiler istedikleri ve Askerî Fabrikalarca da muvafakat edildiği takdirde M. S. B. Teşkilâtına geçerler.

GEÇİCİ MADDE 5. — Geçici 4 ncu maddeye göre kuruma geçen subay, askerî memur ve sivil maaşlı memurlar mecburi hizmetlerini ve özel kanunlarında belirtilmiş olan istifa müddetlerini ikmal etmedikçe kurumdan ve müesseselerinden ayrılamazlar.

Ayrılanlardan mecburi hizmeti olanlar hakkında taahhütleri dairesinde takibat yapılacağı gibi askerlikten geçenlerden ayrılanlar hakkında da özel kanunlarına göre askerî şahıslar hakkındaki müeyyideler tatbik olunur.

GEÇİCİ MADDE 6. — 20 nci maddede sayılan yerlerde bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muvazzaf veya ihtiyat askerlik hizmetlerini yapmakta olan yedek subaylarla harb sanayi erleri terhislerine kadar hizmetlerine kurumda devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 7. — Askerî fabrikalar hesabına bölge sanat okullarında ve sanat enstitülerinde tahsilde bulunanların tahsilleriyle ilgili her türlü işlemleri ve mecburi hizmet taahhütleri

M. S. K.

Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında çalışmakta olan subay ve askerî yüksek mühendis, mühendis ve kimyagerler müracaat ettikleri takdirde Millî Savunma Bakanlığının ve Kurum Genel Müdürlüğünün muvafakatleri şartıyla kuruma nakledilirler.

d) 19 ncu madde sayılan yerlerde çalışan subay, subay yüksek mühendis ve mühendis, askerî yüksek mühendis ve mühendis subay kimyagerlerle askerî ve sivil memurlardan Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında çalışmasına lüzum görülenler işbu kanunun yürürlüğü tarihine kadar Millî Savunma Bakanlığınca Askerî Fabrikalardan alınabilirler. Bu gibiler istedikleri ve askerî fabrikalarca muvafakat edildiği takdirde Millî Savunma Bakanlığının teşkilâtına geçerler.

GEÇİCİ MADDE 5. — Geçici dördüncü maddeye göre kurumda hizmet alacaklardan mecburi hizmeti bulunanlar tahsile gitmezden evvel taahhüt ettikleri mecburi hizmetlerinden bakiye müddetleri doldurmadıkça, subay ve askerî memurlar 15 senelik istifa müddetlerini tamamlamadıkça kurumdan ayrılamazlar. Bunlardan hem istifa hem mecburi hizmet müddetine tâbi olanlar istifa müddeti dolduktan sonra mecburi hizmet müddetleri ikmal edilmemiş ise bu bakiye müddeti de tamamlamaya mecburdurlar.

Ayrılanlardan mecburi hizmeti olanlar hakkında taahhütleri dairesinde takibat yapılacağı gibi askerlikten geçenlerden ayrılanlar hakkında da askerî şahıslar hakkındaki müeyyideler tatbik olunur.

GEÇİCİ MADDE 6. — 19 ncu maddede sayılan yerlerde bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muvazzaf veya ihtiyat askerlik hizmetlerini yapmakta olan yedek subaylarla harb sanayi erleri terhislerine kadar hizmetlerine kurumda devam ederler. Bunlardan erler hakkında 18 nci madde hükmü tatbik olunur.

GEÇİCİ MADDE 7. — Askerî Fabrikalar hesabına bölge sanat okullarında veya sanat enstitülerinde tahsilde bulunanların tahsilleriyle ilgili her türlü işlemleri ve mecburi hizmet taah-

Eko. K.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonunun geçici beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — 19 ncu maddede sayılan yerlerde bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muvazzaf veya ihtiyat askerlik hizmetlerini yapmakta olan yedek subaylarla harb sanayii erleri terhislerine kadar hizmetlerine kurumda devam ederler.

Bunlar hakkında 18 nci madde hükmü tatbik olunur.

GEÇİCİ MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul olunmuştur.

Bakanlığının ve Kurum Genel Müdürlüğünün muvafakatleri ile Kuruma nakledilirler.

d) 18 nci maddede yazılı yerlerde çalışan subay, askerî memur ve sivil maaşlı memurlardan Millî Savunma Bakanlığı

Teşkilâtında çalışmasına lüzum görülenler, işbu kanunun yürürlüğü tarihine kadar Millî Savunma Bakanlığınca Askerî Fabrikalardan alınabilirler. Bunlar istedikleri ve Askerî Fabrikalarca da muvafakat edildiği takdirde Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtına geçerler.

GEÇİCİ MADDE 5. — Geçici dördüncü maddeye göre Kurumda görev alacaklardan mecburi hizmeti bulunanlar tahsile gitmezden evvel taahhüt ettikleri mecburi hizmetlerinden bakiye müddetlerini doldurmadıkça; subay ve askerî memurlar 15 senelik istifa müddetlerini tamamlamadıkça Kurumdan ayrılamazlar. Bunlardan hem istifa hem mecburi hizmet müddetine tâbi olanlar istifa müddetleri dolduktan sonra mecburi hizmet müddetlerini ikmal etmemişler ise bu bakiye müddeti de tamamlamaya mecburdurlar.

Ayrılanlardan mecburi hizmeti olanlar hakkında taahhütleri gereğince takibat yapılacağı gibi askerlikten geçenlerden ayrılanlar hakkında da askerî şahıslar hakkındaki müeyyideler tatbik olunur.

GEÇİCİ MADDE 6. — 18 nci maddede yazılı yerlerde, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muvazzaf

Veya ihtiyat askerlik hizmetlerini yapmakta olan yedek subaylarla harb sanayii erleri terhislerine kadar hizmetlerine kurumda devam ederler. Bunlar hakkında 16 nci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 7. — Askerî Fabrikalar hesabına bölge sanat okullarında veya sanat enstitülerinde tahsilde bulunanların tahsilleri ile ilgili her türlü işlemleri ve mecburi hizmet ta-

Hü.

Kuruma intikal eder. Bunların her türlü giderleri Kurumca karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ihtiyacı için memleket içinde veya dışında tahsilde bulunan askerî memur öğrencilerden ve öğrenime gönderilmezden önce Askerî fabrikalar topluluğunda çalışmış olan subay öğrencilerden bu maddenin son fıkrasına göre Kurum emrine geçeceklerin tahsillerine devamlarına ait her türlü işlemler ve mecburi hizmet taahhütleri Kuruma intikal eder ve her türlü giderleri Kurumca karşılanır.

Bu öğrencilerden Millî Savunma Bakanlığı emrinde kalmak isteyenlerin Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne geçici 4 ncü maddenin (a) fıkrasına göre yapılacak tebligat üzerine kanunun yürürlüğü tarihinden evvel keyfiyeti Millî Savunma Bakanlığına ve Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri lâzımdır.

GEÇİCİ MADDE 9. — Geçici 4 ncü maddeye göre Kurumda hizmet alacak subay ve askerî memurlara bir defaya mahsus olmak üzere 250 lira elbise parası Kurum tarafından verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Muhafız kıtalarıyla Tahmil ve Tahliye Erleri Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 4 ay müddet içinde eski teşkilât ve görevlerini muhafaza ederler.

M. S. K.

hütleri kuruma intikal eder. Bunların her türlü giderleri kurumca karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ihtiyacı için memleket içinde veya dışında tahsilde bulunan askerî memur öğrencilerle öğrenime gönderilmezden önce askerî fabrikalar topluluğunda çalışmış olan subay öğrencilerin, Kurum Genel Müdürlüğüne kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren 15 gün zarfında hazırlanıp gönderilecek yazı üzerine kurum emrine geçip geçmiyeceklerini, kendilerine tebliğ tarihinden itibaren en çok bir ay içinde, Millî Savunma Bakanlığına ve Kurum Genel Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri lâzımdır.

Bu suretle kurum emrinde kalacakları taayyün edecek öğrencilerin tahsillerine devamlarına ait her türlü işlemler ve mecburi hizmet taahhütleri kuruma intikal eder. Şu kadar ki, bunların 1950 yılına ait bütün masrafları Millî Savunma Bakanlığınca karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — 19 ncü maddede sayılan yerlerde çalışanlardan kurumda hizmet alacak subay ve askerî memurlara bir defaya mahsus olmak üzere 250 lira elbise parası kurum tarafından verilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Askerî Fabrikalar kadrosunda yer almış olan muhafız birlikleri halihazır kadro, teşkilât ve masraflarıyla Millî Savunma Bakanlığı emrine geçmekle beraber İşletmeler Bakanlığının teklif edeceği tarihe kadar muhafaza hizmetlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 11. — Millî Savunma Bakanlığının 1950 senesi Bütçesine Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü için konulmuş olan 23 210 024 . lira ile Millî Savunma Bakanlığının kara bütçesinde çeşitli savunma hizmetleri bölümünden Askerî Fabrikalara ait olan 705 000 lira ki, ceman 23 915 024 liradan ibaret ödenek işbu kanunun yürürlüğü tarihinde kurum emrine geçer. Maliye Bakanlığı bu ödeneğin % 50 sini bu tarihte diğer % 50 sini kurumun lüzum göstereceği zaman ve miktarlarda kuruma öder.

Elko. K.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ihtiyacı için memleket içinde veya dışında tahsilde bulunan askerî memur öğrencilerle öğrenime gönderilmezden önce askerî fabrikalar topluluğunda çalışmış olan subay öğrencilerin, Kurum Genel Müdürlüğünce kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren 15 gün zarfında hazırlanıp gönderilecek yazı üzerine, kurum emrine geçip geçmiyeceklerini kendilerine tebliğ tarihinden itibaren en çok üç ay içinde Millî Savunma Bakanlığına ve kurum genel müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri lâzımdır.

Bu suretle kurum emrinde kalacakları taayyün edecek öğrencilerin tahsillerine devamlarına ait her türlü işlemler ve mecburi hizmet taahhütleri kuruma intikal eder. Şu kadar ki bunların 1950 yılına ait bütün masraflar da Millî Savunma Bakanlığınca karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — 19 ncu madde de sayılan yerlerde çalışanlardan kurumda hizmet alacak subay ve askerî memurlara, bir defaya mahsus olmak üzere kurum tarafından elbise parası olarak 500 lira verilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

ahhütleri kuruma intikal eder. Bunların giderleri kurumea karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ihtiyacı için memleket içinde veya dışında tahsilde bulunan askerî memur öğrencilerle öğrenime gönderilmezden önce Askerî Fabrikalar topluluğunda çalışmış olan subay öğrencilerin Kurum Genel Müdürlüğünce kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren 15 gün zarfında hazırlanıp gönderilecek yazı üzerine kurum emrine geçip geçmiyeceklerini, kendilerine tebliğ tarihinden itibaren en çok üç ay içinde Millî Savunma Bakanlığına ve Kurum Genel Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri şarttır.

Kurum emrinde kalacak öğrencilerin tahsillerine devamlarına ait her türlü işlemler ve mecburi hizmet taahhütleri kuruma intikal eder. Şu kadar ki, bunların 1950 yılına ait bütün masrafları Millî Savunma Bütçesinden karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — 18 nci maddede sayılan yerlerde çalışanlardan kurumda hizmet alacak subay ve askerî memurlara bir defaya mahsus olmak üzere 500 lira giyim parası kurum tarafından verilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Askerî Fabrikalar kadrosunda yer almış olan muhafaza birlikleri; kadroları, teşkilât ve masraflarıyla Millî Savunma Bakanlığınca emrine geçmekle beraber muhafaza hizmetlerine devam ederler. Bu muhafaza hizmeti Millî Savunma ve İşletmeler Bakanlıklarının müştereken karar verecekleri tarihte sona erer.

GEÇİCİ MADDE 11. — Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü 1950 yılı Bütçesinin toplamı olan 23 210 024 lira, Millî Savunma Bakanlığınca Kara Kuvvetleri 1950 yılı Bütçesinde açılacak özel bölüme aktarılmıştır.

Millî Savunma Bakanlığınca kadrolarına geçecek subay, askerî ve maaşlı sivil memurların aylık ve diğer istihkaklarına ve açıkta kalacak subay, askerî ve maaşlı sivil memurların aylıklarına yetecek ödenek ile muhafaza birliklerinin bilûmum giderleri karşılığı bu bölümden Millî Savunma Bakanlığının Kara kuvvetleri

Htt.

M. S. K.

Bu suretle kuruma intikal eden ödenek, Askerî Fabrikaların 1950 senesi için Millî Savunma Bakanlığı ile mutabık kalmış olduğu iş plânında gösterilenlerden yukarıki ödenek miktarına göre imali kararlaştırılacaklar bu kanun ahkâmı dairesinde tesbit olunacak fiyatlarla Millî Savunma Bakanlığına imal ve teslim edilmekçe mahsup olunur.

GEÇİCİ MADDE 12. — Bu kanun hükümleri dairesinde kuruma intikal eden tesisler 3460 sayılı Kanununun 26 nci maddesi gereğince müessese haline getirilinceye kadar yine aynı maddenin 2 nci fıkrasına göre kuruma bağlı teşebbüsler halinde idare olunur.

MADDE 29. — Bu kanunun geçici 4 nci maddesi hükmü yayımı tarihinden itibaren diğer hükümleri 28 . II . 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28. — Bu kanunun geçici 4 nci maddesi hükmü yayımı tarihinden itibaren diğer hükümleri 28 . II . 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 30. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 29. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan <i>Ş. Günaltay</i>	Devlet Bakanı Başb. Yardımcısı <i>Nihat Erim</i>
Devlet Bakanı <i>C. S. Barlas</i>	Adalet Bakanı <i>Fuad Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı <i>H. Çakır</i>	İçişleri Bakanı <i>E. Erişirgil</i>
Dışişleri Bakanı <i>N. Sadak</i>	Maliye Bakanı <i>İ. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>T. Banguoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Adalan</i>
Ekonomi ve Ticaret Bakanı <i>C. S. Barlas</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	Tarım Bakanı <i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Dr. Kemal Satır</i>	Çalışma Bakanı <i>Reşat S. Sırer</i>
	İşletmeler Bakanı <i>Münir Birsal</i>

Ekö. K.

GEÇİCİ MADDE 12. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Hükümetin 29 ncu maddesi 28 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Hükümetin 30 ncu maddesi 29 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

B. K.

1950 yılı Bütçesinin ilgili tertiplerine, Millî Savunma Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanı tarafından aktarılır. Bu bölümün bakiye ödeneği Millî Savunma Bakanlığınca yapılacak sipariş karşılığı olarak bu kanunun üçüncü maddesi gereğince kuruma ödenir.

Yapılacak siparişe mahsuben kuruma Millî Savunma Bakanlığı tarafından 1 Mart 1950 tarihinde (15) milyon lira avans olarak verilir.

GEÇİCİ MADDE 12. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 12'nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 13. — 19 ncu madde gereğince kuruma geçecek tesislerde çalışan personelden kurumda hizmet alacaklar hakkında da işbu kanunun geçici 3, 4, 5 ve 9 ncu maddeleri hükümleri uygulanır.

MADDE 27. — Hükümetin 29 ncu maddesi 27 nci madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Hükümetin 30 ncu maddesi 28 nci madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.